

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL
FERENCZ JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90. ÉJJELE 10-TŐL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
EGÉSZ ÉVRE 30 PENGŐ, FÉL
ÉVRE 15 PENGŐ, HAVONTA 2.50 F

(TRIANON 21.) 1940 JULIUS 10, SZERDA

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLIV. ÉVFOLYAM, 154. SZÁM

Teleki Pál miniszterelnök és Csáky István külgügyminiszter elutazott Berlinbe

A magyar államférfiak látogatást tesznek a német birodalmi kormánynál — A francia képviselőház 395:3 arányban kimondta, hogy szükség van az alkotmány megváltoztatására — Az angolok elsüllyesztették a Richelieu francia páncélos hajót — Romániában eddig három zsidó lapot tiltottak be — Dánia katonai megszállása megszűnik a háború végeztével — Megkezdődik a holland menekültek hazaszállítása

Az új román kormánypártnak nem lesz ereje megakadályozni Magyarországot és Bulgária területi követeléseinek megvalósítását

Bukarest, július 9. (NST.) Romániában ismét fellángoltak a belpolitikai harcok. Ez alkalommal a szélső baloldallal szemben. A kormány, vagyis helyesebben

a király nem nézi jó szemmel a Vasgárda szervezkedését.

Állítólag erre vezethető vissza Horia Sima hétfő esti lemondása is.

Ugyanakkor állandó tüntetések vannak a szovjetorosz követség előtt. Az orosz szimpátia-tüntetésekkel szemben a román hatóságok teljesen tehetetlenek.

A kommunista párt vezetőit egymásután tartóztatják le, így ismét fegységbe került Bujor, aki nemrég szabadult a fegyházból, ahol a tizenkét évi szabadságvesztés büntetését töltötte ki.

A belügyminisztérium a mind bizonytalanabbá váló belpolitikai helyzetre való tekintettel hivatalos közleményt bocsátott ki, amelyben figyelmezteti a lakosságot, hogy tartózkodjon minden politikai tevékenységtől.

mert a fennálló törvények értelmében a következő cselekmények büntethetők:

a) Az ország jelenlegi politikai rendjének megváltoztatására irányuló bármilyen kísérlet.

b) Erre a célra való bármilyen titkos szervezkedés.

c) Újjáalakítása föllosztott pártoknak vagy egyesületeknek.

d) Engedélyezett politikai szervezetek működésének megzavarása, vagy megakadályozása.

Ezek az intézkedések nyilván megmutatják, hogy Románia a legsúlyosabb belpolitikai gondokkal küzd.

Románia nagy elhatározások előtt

Róma, július 9. (Magyar Távirati Iroda.) A „Maremma” című tekintélyes vidéki lap, Románia belpolitikai átalakulásával foglalkozva, azt írja, hogy

az új kormánypártnak semmi esetre sem lesz meg az ereje ahhoz, hogy megakadályozza Magyarországot és Bulgária területi követeléseinek megvalósítását.

Románia, hogy elkerülje teljes megsemmisülését, nagy elhatározásokra szánta el magát, ez azonban kicsit

későn történt, bár még mindig jobb későn, mint soha.

Newyork, július 9. (Magyar Távirati Iroda.) A „Washington Posta” vezércikkében megállapítja, hogy

Teleki Pál miniszterelnök és Csáky gróf elindult Berlinbe

Budapest, július 9. (Magyar Távirati Iroda.) Teleki Pál gróf miniszterelnök és Csáky István gróf külgügyminiszter kedden délután 6 órakor Németországba utaztak, hogy a német birodalmi kormánynál rövid látogatást tegyenek. A miniszterelnököt és a külgügyminisztert elkísérte útjára Erdmannsdorf Ottó német követ és velük ment Gheczy Jenő, a külgügyminisztérium politikai osztályának vezetője, Nickl Alfréd, a külgügyminisztérium gazdasági osztályának vezetője, Barthell Tibor, a külgügyminiszter kabinetfőnöke, Ulein Reviczky Antal, a külgügyminisztérium sajtó és kulturális osztályának vezetője, Incze Péter, a miniszterelnök személyi titkára, Ujpey Elemér, a külgügyminiszter személyi titkára és Rónay András a statisztikai társaság államtudományi intézetek h. igazgatója.

A miniszterelnök és külgügyminiszter búcsúztatására a keleti pályaudvaron igen nagyszámú közönség jelent meg, akik a miniszteri váróteremben gyülekeztek. A miniszterelnököt és külgügyminisztert, valamint Erdmannsdorf német követet feleségek is kísérték a pályaudvarra. A megjelent előkelőségek sorában ott volt a belügyminiszter, kultuszminiszter, a pénzügyminiszter, a földművelésügyi, a honvédelmi, a kereskedelmi és az igazságügyminiszter, a felsőház képviselője Széchenyi Bertalan gróf elnök, a Ház elnöke részéről Szinnyey Merse Jenő elnök és Putnoky Mórész háznagy, Zsindely Ferenc, Bárczay István, Antal István, Patáky Tibor államtitkárok, Wörle János a külgügyminiszter állandó helyettese, vitéz Thuránzky László miniszteri o. főnök, a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetője. Ott volt még a Magyar-Német Társaság képviselőjében a távollévő Tasnády Nagy András helyett Felltich Berthold báró m. kir. titkos tanácsos és Kibédi Vargha Sándor egyet. tanár, Ottlik György felsőházi tag, továbbá Bárczay János alelnök vezetésével a MEP-nek képviselő tagjai. Német részről megjelent a magyar államférfiak búcsúztatására Strachwitz gróf követségi tanácsos, ügyvivő és Hütterer alezredes, légügyi attasé, továbbá Esp, a magyarországi német birodalmi állampolgárok nemzeti szociális pártjének országos csoportvezetője, olasz részről pedig Talamo Marki követ, Gariglioli alezredes, katonai attasé.

Teleki Pál gróf miniszterelnök és Csáky István gróf külgügyminiszter elbúcsúzza feleségétől, szívélyes búcsút vett a megjelent előkelőségektől és 6 óra előtt néhány perccel Erdmannsdorf követtel és kíséretük tagjaival együtt felszállt a két szalonkocsiból és egy II. osztályú Pulmann kocsiból álló vonatra, amely hat órakor a megjelent előkelőségek és a pályaudvar terraszán összegyűlt közönség lelkes eljenzése közben gördült ki a pályaudvarról.

„Romániának kell az első szót kimondani”

Genf, július 9. (Magyar Távirati Iroda.) A román politika új irányzatával kapcsolatban a Neue Zürcher Zeitung budapesti tudósítója egyebek között a következőket írja: — Románia a legteljesebb politikai átesoportosulás jeleit mutatja. Gigurta miniszterelnök szombat esti rádióbeszéde egy vonással lezárta a két utóbbi évtizedet. Az új kormány fenntartás nélkül arra az útra kíván lépni, amely megszabadíthatja az országot jelenlegi helyzetéből. Ez a

helyzet a múlt hibáinak és mindek előtt a való körülmények téves megítélésének következménye volt. Ezidőszakra a Magyarországhoz és Bulgáriához való viszony áll az előtérben.

A Basler Nachrichten „Magyarország Romániától várja az első lépést a jóvátételi igények rendezésére” cím alatt budapesti magánjelentést közöl, amely egyebek között a következőket mondja:

— Az új román kormány felbi-

vása az ország népéhez és a miniszterelnökhöz az a kijelentése, hogy a kormány minden igyekezetével meg akarja őrizni a semlegességet és szívélyes jóviszonyt kíván fenntartani minden szomszédjával.

nem osztotta el az aggályokat, amelyek az új kormányt fogadták.

Figyelemreméltó Hans Otto Roth, az új kisebbségi miniszter magartatása, aki állítólag vonakodott letenni a kívánt esküt és tisztének vállalását bizonyos feltételekhez kötötte. Azt kívánta egyebek között, hogy a kisebbségi minisztérium állandó intézmény maradjon, amelynek vezetője a jövőben is mindig a német kisebbségi képviselő legyen.

Magyar politikai körök felfogása szerint a légkör megtisztítására, különösen

Magyarországgal szemben, Romániának kell az első szót kimondania.

A magyar katonai intézkedések semmiesetre sem zárják ki a békés megbeszélés lehetőségét. Magyarország biztosítékot kíván a magyar igények kielégítésére és a katonai intézkedéseket mindaddig fenntartja, amíg ilyen biztosítékokat nem kap.

Belgrádi vélemény szerint Romániára nézve előnyös volna, ha tárgyalásokba bocsátkoznának Magyarországgal.

Angol-francia tengeri ütközet

London, július. Mint hivatalosan jelentik, a francia flotta leszerelésére irányuló akció során angol hadihajók tegnap reggel ütköztekbe bocsátkoztak a harmincöt ezer tonnás Richelieu francia csatahajóval. Ugy tudják, hogy az akció sikeres volt.

London, július 9. Az admirális bejelentette, hogy angol hadihajók eredményesen léptek fel a franciák legnagyobb csatahajója, a Richelieu ellen. A közlemény azonban nem ad részleteket a harc lefolyásáról és azt sem árulja el, hogy az mikor és hol történt.

A Richelieu volt a francia hadiflotta leghatalmasabb és legátütőbb erejű hajója. A harmincöt ezer tonnás óriáshajón harmincöt centiméteres megsemmisítő ágyúk voltak. Ami

kör a háború kitört, még három Richelieu típusú hadihajó állt építkezés alatt, a Jean Bart, a Clemen-cean és a Gascoigne. Ez újonnan épülő hajók közül kettőnek a külső váza teljesen elkészült és vízre bocsátották. Ezek a készülő hadihajók a bresti kikötőben álltak és ott szerezték fel őket a megfelelő fegyverzetet. Amikor a németek áttörték a simmet-i vonalat, ezt a két feligkész hatalmas hajót a franciák átszállították Angliába, ahol most tovább építik őket.

Newyork, július 9. (Reuter.) A New York Times szerint washingtoni körökben úgy tudják, hogy az amerikai kormány is, éppen úgy mint az angol, szeretné megakadályozni, hogy a Bearn francia repülőgépanyahajó a németek kezére jusson a rajta lévő Amerikában gyártott repülőgépekkel együtt.

Belgrádi hír Ciano és Pétain vichyi találkozásáról

Belgrád, július 9. (Bud. Tud.) A „Vreme” feltűnést keltsé jelentése szerint Ciano a megszállt francia területeken teendő látogatása után Vichybe is ellátogat és ott több francia politikus, elsősorban Pétain tábornagy-miniszterelnökkel találkozik és tanácskozásokat folytat.

Ugyancsak a „Vreme” jelentése szerint a közel jövőben tanácskozás lesz Berlin-Róma és Moszkva vezető diplomatái között. Ezen a tanácskozáson kelet- és délkelet-Európa ügyeit tisztázzák.

Ciano gróf a Maginot-vonalban

Berlin, július 9. (Német Távirati Iroda.) Ciano gróf olasz külügyminiszter, aki a birodalmi kormány meghívására jelenleg Németországban tartózkodik és a nyugati hadműveletek területét látogatja, Alfieri nagykövet, Buti nagykövet, az olasz külügyminisztérium politikai osztályának vezetője, Geisser-Celestia követ, az olasz külügyminisztérium protokollfőnöke valamint Mackensen nagykövet, Dittmar vezérőrnagy és báró Dörnberg, a német külügyminisztérium protokollfőnöke kíséretében megtekintette a Maginot-vonal különböző erőit, amelyek körül különösképpen erős harcok folytak. Itt Weissenberg altábornagy, az erőd elleni roham vezetője, valamint azok a tisztok, akik a rohamban kitűntek magukat,

részletesen tájékoztatták az olasz külügyminisztert a hadműveletek lefolyásáról.

Az olasz külügyminiszter elbeszélgetett továbbá azokkal a katonákkal, akik az erőd elleni rohamban kitűntek.

Ciano gróft Meizben átutaztában Kheissen altábornagy, Lotharingia főparancsnoka fogadta. A lakosság lelkes tüntetést rendezett tiszteletére. A hadműveletek területén az olasz külügyminiszter látogatásának híre a katonák között gyorsan elterjedt és mindenütt, ahol Ciano gróf géc-kocsija keresztülhaladt, lelkes tüntetésekre került sor. (MTI)

Leszerelik a francia katonákat

Genf, július 9. (Német Távirati Iroda.) A francia miniszterelnökség közölte, hogy a mozgósított katonákat a legrövidebb idő alatt mind elbocsátja. Először az 1914-es és 1915-öt évjáratokat bocsátják el. A további elbocsátásokat az egymást követő évjáratok szerint hajtják végre.

Végleges szakítás Analia és Franciaország között

London, július 9. (NST.) Franciaország londoni nagykövete, Corbin, hétfőn este megjelent a Foreign Office-ban és hivatalosan közölte, hogy a francia kormány elhatá-

rozta a diplomáciai kapcsolatok megszakítását.

A brit kormány képviselője, akit a hivatalos jelentések nem neveznek meg, válaszában hangsúlyozta, hogy Anglia még nem mondotta ki az utolsó szót és közlendő van annak Franciaország részére. A brit kormány egyébként rendkívül sajnálja a vichyi kormány elhatározását. A francia nagykövetség személyzete a legrövidebb időn belül elhagyja Anglia területét.

Elsüllyesztett angol hadihajók

Genf, július 9. (Stefani.) Marceilleiből kapott értesülés szerint a Strassburg páncélos parancsnoka Toulonba érkezett s megerősítette, hogy *Oramál legalább két könnyű angol oirköltő süllyesztett el.* Martinique szigetéről kapott tudósítás szerint az angolok elvágják a szil-

Szerdán érkezik vissza Berlinbe Ciano gróf

Róma, július 9. Rómában továbbra is rendkívül nagy érdeklődéssel követik Ciano gróf utazását a nyugati fronton és a lapok külön tudósítói részletesen beszámolnak a Maginot-vonal megtekintéséről és az olasz külügyminiszternek Verdunban tett látogatásáról. A cikkek szerint Ciano gróf igen mély benyomást tett a szövetségesek által bevezetett erőd-vonal zseniális elfoglalása és az a pontosság, amellyel a német hadvezetőség a francia védelmi intézkedéseket és az összes terveket ismerte. Jól informált körök értesülése szerint Ciano szerdán érkezik vissza Berlinbe.

Róma, július 9. (MTI.) Az olasz lapok hírt adnak Teleki Pál gróf miniszterelnök és Csáky István gróf külügyminiszter németországi utazásáról. A külföldi újságírók mai értekezletén az olasz külügyminisztérium szóvivője felhívta az újságírók figyelmét a magyar kormányelnök és külügyminiszter útjára.

A Giornale d'Italia budapesti tudósításában hangsúlyozza, hogy a magyar miniszterelnök és külügyminiszter látogatásának nagy jelentősége van. Budapesten úgy látják, hogy a látogatást az tette rendkívül időse-rűvé mert Berlinben előzőleg már megvitaták a dunai és kárpáti Európa problémáját.

A francia képviselőház történelmi ülése

Bern, július 9. (Német TI.) A francia képviselőház ülést Heriot nyitotta meg, mintegy 400 képviselő jelenlétében. A megjelentek között ott volt Reynaud is bekötött fejjel. A képviselőház elnöke felolvasta azt a rendeletet, amellyel a házat rendkívüli ülésre hívták össze. Azután felszólította az ülést.

A választójogi bizottság egyhangulag és vita nélkül elfogadta azt a határozati javaslatot, amelyben megállapítják, hogy ok van az alkotmánytörvény megváltoztatására. A

Románia meg akarja oldani a zsidókérdést

Bukarest, július 9. (Radio.) Kedden délelőtt összeült a minisztertanács, amely megvitatta azokat az alapelveket, amelyek szerint a kormány a zsidókérdést és a gazdasági kérdéseket meg fogja oldani. A minisztertanács elrendelte a mezőgazdasági, erdészeti, aratási, élelmiszeri és tüzelőfa-termelési munkaerők mozgósítását.

Bukarest, július 9. (Stefani.) A Nomant nevű újságot betiltotta a kormány. Ez már a harmadik zsidó újság, amelyet az új román rendszer betiltott.

Bukarest, július 9. (Stefani.) A

Óriási csatorna épül Németországban

Berlin, július 9. (Német TI.) Rosenberg birodalmi vezető kedden a bel- és külföldi sajtó képviselői előtt beszélt az északi sorsközösségről.

— A nemzeti szocialista győzelem — mondotta — arra törekedett, hogy Skandinávia minél több körével megismeresse az új Németországot. Ezeket a törekvéseket Anglia határtalan imperializmusa meg akarta búsítani. A mai helyzet minden országot arra kényszerít, hogy újrendezze kivételét és mértékét minden lehetőséget, hogy természet most már magában Európában helyezze el. Németországban óriási csatornarendszer épül, amely az Északi és Keleti tengeret össze fogja kötni a Földközi tengerrel. Ezzel európai szárazföldi érdektérület keletkezik. Az egész kontinenst összefogó sorsközösség alapja, amelyben nekünk a nagy német ténnek fontos külön feladat jut. Érthető, ha egy kis nemzet nem akarja, hogy egy másik népkormány akarata kormányozza. Ezzel szemben az a meggyőződésünk, hogy egy kis nemzet becsülete semmibe sem

APOLLO

FILMSZÍNHÁZ

Telefon: 25-09.

Július hó 10-től:

A nevezetű nagy művésze,
HEINZ RÜHMANN főszereplésével

Örököszt keresek

got összekötöttései a külvilággal. Az orani rajtaütéssel kapcsolatosan arról értesülnek, hogy a francia ütegek többször eltalálták a Hood páncélos, két másik torpedórombolót pedig valószínűleg elsüllyesztettek. Egy könnyű hadihajó valószínűleg elsüllyesztett egy tengeralattjárót.

Szellemes és fordulatos vigjáték.
Szereplők: LÉNY MARENBACH
és OSCAR SIMA.

Kísérő-műsor:

MEGJÖTT A POSTA!
(Magyar kultúrfilm.)

MAGYAR VILÁGHÍRADO
(A legújabb világásemények)

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.
Pénztári órák: délelőtt 11—1-g, délután 4 órától.

Hazaviszik a holland menekülteket

Hága, július 9. (Német TI.) A német-holland menekültügyi bizottság jelentése szerint a Franciaországban tartózkodó menekülteket csoportonként összegyűjtik és lehetőleg hazaviszik Hollandiába.

A szükséges intézkedéseket a legszorosabb egyetértésben hozzák meg a német véderővel.

s azokkal a német jóléti bizottságokkal, amelyek az élelmiszerbiztosítják. E hét közepére várják az első mintegy 500 emberből álló csoport hazatérését. E csoportot Brédában helyezik el, amely tulajdonrészt idős emberekből, valamint több gyermekes családpárból áll. (MTI)

A háború végeztével megszűnik Dánia megszállása

Kopenhága, július 9. (Sefani.) A dán kormány, amely változáson ment át, bemutatkozott a képviselőházban. Stauning kijelentette, hogy a németek ígértet szerint Dánia katonai megszállása megszűnik a háború végeztével. (MTI)

Berlin, július 9. (Német TI.) A fehérekönyv 24. okmánya ismerteti Chorbini londoni francia nagykövetnek 1940 május 31-én Reynaudhoz intézett táviratát. A fehérekönyv 25. okmánya Massigli-nak Reynaudhoz június 1-én intézett táviratát közli.

Róma, július 9. (Stefani.) Az olasz hivatalos lapban közzétett rendelet szerint minden kereskedelmi, vagy ipari vállalatot, amely ellenséges állam alattvalójának birtokában van, zár alá vettek.

Erdekes fejlemények várhatók a Távol-Keleten

Róma, július 9. (Magyar Távirati Iroda.) A Popolo di Roma Tokióból jelenti, hogy az angol nagykövet felkereste a japán külügyminisztert és közölte vele az angol kormány válaszát arra a japán jegyzékre, amely a Csangkai-sek-kormány számára való szállításnak Hongkongon át Burmán át való lebonyolítása megtiltását követeli. Az angol kormány válasza szerint ezt a szállítást igen nehéz megakadályozni, minthogy az beletartozik India általános kereskedelmében és az ellenőrzést is igen nehéz megvalósítani. Arita japán külügyminiszter kifejezésre juttatta az angol nagykövet előtt a japán kormány mélységes csalódását a válasznak negatív volta miatt. Kijelentette, hogy a japán kormány ismét felhívja az angol kormányt, hogy gondolja meg a kérdést.

London elutasító válasza következtében Távolkeleten újabb nagyérdekességű fejlemények várhatók.

A japán külügyminiszter képviselője kijelentette, hogy Japán a Csangkai-sek-kormányt hadianyaggal való támogatása tekintetében nem tesz különbséget Anglia és a Szovjet-Unió között. Ebből arra következtetnek, hogy Japán Csangkai-sek támogatásával kapcsolatban tiltakozást jelent be Moszkvában is.

London, július 9. (Reuter.) A Windschöri hercege Bahama szigetek kormányzója és főparancsnokává nevezték ki. (MTI)

Angol támadás a Richelieu francia páncélos ellen

London, július 9. (Reuter.) Julius 8-án kora reggel az angol katonai haderő tovább folytatta tevékenységét abból a célból, hogy megakadályozza a francia tengeri haderő fontosabb egységeinek ellenséges kézre jutását. Az említett időpontban az angol tengeri haderő tengeri akciót indított a 35.000 tonnás Richelieu francia páncélos hajó ellen. A műveletet siker koronázta. Részleteket

később közölnek. (MTI)

London, július 9. (Reuter.) Alexander tengerészeti miniszter az alsóház keddi délutáni ülésén bejelentette, hogy a Richelieu nagy francia csatahajót július 8-án a Dakari kikötőben víz alatti bombákkal és légi torpedókkal megtámadták. A Richelieu feloldatra dőlt és a hajó fára meglehetősen mélyen a vízbe süllyedt. (MTI)

Elmozdították a londoni francia ügyvivőt

Genf, július 9. (Stefani.) Vichyből származó értesülés szerint a francia külügyminiszter hivatalosan bejelentette, hogy Roger Chambon londoni francia ügyvivőt elmozdították hivatalából. Ez a körülmény megerősíti az angol-francia diplomáciai kapcsolatok megszakítását.

London, július 9. (Reuter.) A londoni francia nagykövetségnek még

nincs ugyan semmiféle határozott terve az elutazás idejét és módját illetően, de a személyzet már is megkezdte az előkészületeket. Kedden a fontosabb irományokat rendezték. A legfontosabbakat elviszik Franciaországba, a többi elégették, mint azt a nagykövetség épületének kéményéből előtörő fekete füst is mutatta. (MTI)

Bonnet vádjai az angol kormány ellen

Berlin, július 9. (Német TL.) A keddi esti lapok vezetőhelyen foglalkoznak azokkal a feltűnősteltő leleplezésekkel, amelyeket Bonnet francia volt külügyminiszter a francia képviselő előtt Vichyben tett, ahol egybegyűltek, hogy foglalkozzanak a háborús bűnösség kérdésével.

A Berliner Börsenzeitung a következő megjegyzéseket fűzi Bonnet leleplezéseire: Bonnet közölte, hogy 1939 szeptember 1-én a francia kormány nevében hozzájárult a német-lengyel viszály elrendezéséhez, Olaszország részéről javasolt

értekezlet megtartásához. Ezt az értekezletet a lengyel s angol kormány lehetetlenné tette azzal, hogy Németországtól a már megszűnt lengyel terület előzetes kiürítését követelték. Az angolok és a lengyel kormány meghusztították tehát Mussolini közvetítő javaslatát és sikerült nekik a francia kormány kezdeti beleegyezését rágyakorolt nyomással „nemmi” változtatniok.

A Lokalanzeiger írja: Ha Bonnet a tényeket most Vichyben előadja, azt hiszi, hogy ezzel bármiképpen leszállythatja saját felelősségét, végzetesen tévedett.

Megnehezítették Anglia kőolaj-ellátását

Berlin, július 9. A német harctéri jelentés ezeket mondja:

A német léghaderő és haditengerészet az Anglia elleni küzdelemben egyre fokozódó sikereket könyveltak el. Az elmúlt napok sikereinek csúspontja az Anglia ellen folytatott kereskedelmi háború volt.

A keddi hadijelentés közlése szerint azonban a haditengerészet és légi haderő nagy sikereket ért el az angol haditengerészet egységei ellen folytatott küzdelemben is. Emellett a német gyorsnaszádoknak az angol déli partok irányában történt előrenyomulása is. A légi haderőnek az angol sziget kato-

nailag fontos pontjai ellen való harclavetése tovább folyik. Különös fontosságú a Themse torkolatánál és az angol keleti partok mentén elhelyezett tartályok elleni támadás. A támadás sikerének látható jeleit mindenütt robbanások és tüzek mutatják. E sikereknek a tartályok rendszeres megsemmisítésével együtt szükségképpen hozzá kell járulni Anglia kőolaj-ellátásának megnehezítéséhez. Katonailag fontosak azok a sikeres támadások, amelyek a német véderő Harvichban a robbanóanyag-gyárak és Billinghamban a vegytelepek ellen indítottak. (MTI)

Tengeri csata Gibraltár közelében

Tanger, július 9. (Stefani.) Gibraltár erődítményeit ellenséges repülőgépek ismét két ízben is átröpülték. A kikötőben horgonyzó hadihajók kifutottak a tengerre. Fél-

órával később La Lineában, Ceutában és Algecireshen heves ágyüzást hallottak és azt hiszik, hogy a Gibraltárból kifutott hajóraj ütközött meg francia csatahajókkal.

Jugoszlávia jó viszonyban él Olaszországgal

Róma, július 9. (Stefani.) A Popolo d'Italia tudósítója beszélgetést folytatott Koroseccel, a jugoszláv szenátor elnökével a jugoszláv-olasz viszonyról. Korosec kijelentette, hogy Jugoszlávia mindig jó viszonyban volt Olaszországgal még a szankciók idejében is és rokonszenvezett vele a spanyol háború alatt is. Ugyanígy jó a viszony Jugoszlávia és Németország között, kü-

lönösen azóta, amióta a német Birodalom közvetlen szomszédja lett Jugoszláviának. Ezután azt az óhaját fejezte ki, hogy a balkáni és Duna-völgyi helyzet békés úton fejlődjen tovább. Jugoszlávia békében akar élni a dunamenti érdekekkel és békés légkört fenn kell tartani, hogy megkönnyítsék a kérdések megoldását és közelebb hozzák egymáshoz a népeket. (MTI)

Három francia sorhajó az angolok kezén maradt

London, július 9. Alexander tengerészeti miniszter beszédének folytatása:

Amikor a fegyverszünetet aláírták, Franciaországnak 8 sorhajója volt, ezek közül 3 jelegleg kezünk között van, egy elsüllyedt, egy pedig harcra képtelenné vált. A két legkorszerűbb páncélos közül egyiket a zatonnyra futását kikényszerítettük Oránnál. Ez hosszú időre vagy talán örökre harcra képtelen. A másiknak sikerült elmenekülnie, valószínűleg elérte Toulont, de ezt is érte egy torpedótalálat, amely egyelőre használhatatlan. Megmaradt még a Jeanne d'Arc, a Richelieu testvérhajója, de ez a csatahajó még

nem készült el teljesen. Ha ez a hatalmas hajóhad az ellenség kezébe került volna, az lényegesen megváltoztatná volna a tengeri erők egyensúlyát. Ez a lehetőség most már nem nyugtalanít bennünket. Hajóhadunknak az a feladata, megakadályozza a tengeren át történő betörést, vagy azt, hogy a prtra jutottak elmenekülhessenek. (MTI)

London, július 9. (Reuter.) Az angol haditengerészeti hatóságok hivatalos közleményt adtak ki az Alexandriában horgonyzó francia hajóhadról. Eszerint, amikor a fegyverszünet feltételei ismeretessé váltak, Godzroy tengernagy belátva, hogy a jóval erősebb angol

hajóhad ellenében a francia hajóhadnak semmi kilátása nincsen a nyílt tengerre való kifutásra és hogy az erre irányuló kísérlet csak értékes francia emberéleteket tenne kockára, alkalmatlanná tette hajóit a nyílt tengerre való kifutásra. A legénység létszámát olyan mértékben csökkentették, hogy a hajók fedélzetén csak a legszükségesebb létszámú legénység maradt. Az angol kormány fedezte volna a hajók őrzésére visszamaradt tengerészek zsoldját és élelmezését és biztosította volna őket, hogy visszaküldi

Az angolok tervszerűen pusztítják a francia hajókat

London, július 9. (Reuter.) Alexander haditengerészeti miniszter az alsóházban a tengeri háborúról ezeket mondta:

Az angol hajóhad két utóbbi műveletének célja az volt, hogy biztosítsák Nagybritanniát a francia hajóhadnak az ellenség által való felhasználása ellen. Azt a Dunkerque osztályhoz tartozó csatahajót, amely Oránban megsérült és zatonnyra futott, az angol haditengerészet repülői ismét megtámadták és 6 találatot értek el. A kormány elhatározta, hogy megakadályozza a Richelieu csatahajójának ellenséges kézre jutását. Ezért haditengeré-

FERENC JÓZSEF
KESERŰVÍZ

őket Franciaországba a háború végétével. Ez a jelenlegi helyzet s remélik, hogy továbbra is fenntartható lesz. (MTI)

Ismét bevonulnak Lyonba a francia csapatok

Róma, július 9. (Magyar Távirati Iroda.) A Giornale d'Italia Vichy-i jelentése szerint a Lyont meg szállva tartó német csapatok bevonták a horogkeresztet zászlót a meggyőződés épületéről és helyére ismét a francia zászlót húzták fel. A szer-

tartáson jelen volt Heriot, Lyon főpolgármestere és Gerlier bíboros érsek. Lyonban csak kevés német katona marad, ezek az anyagraktárakat őrzik. Időközben a francia csapatok ismét bevonulnak a városba.

Lloyd George belép az angol kormányban

Róma, július 9. (Magyar Távirati Iroda.) Az olasz lapok a külsőállású angol belpolitikai váltásról számolnak be.

A Giornale d'Italia Londonból kelt jelentése szerint angol parlamenti körökben valószínűnek tartják, hogy Lloyd George valószínűleg belép a kormányba. Azt hiszik, hogy maga Churchill miniszterelnök fogja felkérni a volt angol elnököt a kormányba való belépésre. Lloyd George belépését eddig Chamberlain jelenléte akadályozta meg, akitől

Lloyd Georgot mályvhabos ellentétek választanak el. Lloyd George-nek a kormányban való belépése elősegíti Chamberlain kiválasztását az angol kormányból.

A Tribuna Sansebastiano át kelt jelentése szerint az oráni támadás rendkívül meggyengítette Churchill helyzetét. Churchill távozása esetén hír szerint a munkáspárt egyik vezetője Bevin munkügyi miniszter venné át az angol kormány vezetését.

Pétain érdeme

Vichy, július 9. (Havas.) Laval h. miniszterelnök 90 szenátor előtt beszámolt a helyzetről. Hangsúlyozta, hogy a legrövidebb idő alatt meg kell szavazni az alkotmánymódosító törvényjavaslatot, amellyel a nemzetgyűlés a jövőhéten foglalkozik majd. Az elnök Bernard Laval be-

számolója után kijelentette, hogy valamennyi francia hálával tartozik Pétain tábornoknak azért, hogy kezébe vette a hatalmat s mielőbbi békekötés érdekében és tartós, a támadásoktól mentes kormány élére állt.

Olaszország háborús álláspontja

Róma, július 9. (Magyar Távirati Iroda.) Virginio Gayda, a Giornale d'Italia mai számában több hasábos cikkben ismerteti Olaszország álláspontját a háború folytatásával kapcsolatban. Gayda a következő pontokat állítja fel:

1. A tengerihatalmak között tökéletes összhang áll fenn a Nagybritannia elleni hadjárat tovább folytatása tekintetében. 2. A két szövetséges megosztotta egymás között a feladatokat, akikőjük arra irányul, hogy a brit szigeteket blokád alá vegyék és elvágják a birodalom többi részétől, továbbá arra, hogy a birodalom szívét fegyveresen sújtsák halálra. 3. Teljesen felesleges megcáfolni azokat a híreket, amelyek szerint az Anglia elleni hábo-

rút felfüggesztették.

4. Időközben ezek a hadműveletek tovább folynak. Folyik a Franciaországgal kötött fegyverszüneti intézkedések végrehajtása is. Ami Franciaországot illeti, ezt az államot továbbra is legyőzőttnek tekintik, amelynek összes kötelezettségei fennmaradnak Német- és Olaszországgal szemben.

5. Olaszországnak és Németországnak Franciaországgal szemben fenn álló követeléseit minden esetben kielégítik. Németország és Olaszország igazságot fog szolgáltatni a többi baráti államoknak is. Ez az igazságszolgáltatás beletartozik az európai ujjaépítés műveibe úgy, ahogy azt Mussolini és Hitler elgondolták.

Telefon 24-71.

HUNGARIA filmszínház

Telefon 24-71

MA: a Magyar Filmhetünk első attrakciója: a

LOVAGIAS ÜGY

HUNYADI SÁNDOR remeke, Kabos, Perczel Zita, Ráday, Gombaszi E., Máty G. főszereplésével.

Előadások: d. u. 5, 7, 9-kor!

Híradó!

Laval ma nyilatkozatot tesz

Vichy, július 9. A Havas Iroda jelenti, hogy a nemzetgyűlés szerdai összejövetelén Laval nyilatkozatot tesz a francia alkotmány felülvizsgálására tett javaslatokra, amelyeket a Pétain-kormány összevetésén már jóváhagytak. Kérni fogják, hogy a nemzetgyűlés tegye magáévá a következő határozatot:

A nemzetgyűlés teljhatalommal ruházza fel a kormányt abból a célból, hogy kihirdesse a francia állam új alkotmányát, Pétain tábornagy aláírásával és fennhatósága mellett. Az alkotmány biztosítani fogja a munkás, a család és szülőhaza jogait.

Anglia és az egyiptomi hadsereg felszerelése

Kairo, július 9. (Reuter.) Az egyiptomi nemzetvédelmi minisztérium jelenti, hogy az a hír terjedt el, hogy a brit kormány javaslatot tett az egyiptomi hadsereg leszerelésére és hogy anyagát adja át a brit haderőnek.

A nemzetvédelmi miniszter kijelentette, hogy ez téves értelmezése azoknak a javaslatoknak, amelyek még mindig vizsgálat alatt állnak. Ezek szerint a brit kormány kifejezte azt az óhajtát, hogy visszaveszi egy részét annak az anyagnak, amelyet kölcsön adott Egyiptomnak és másokat vesz helyébe, még pedig újabb mintájú anyagot. Ennek a tranzakciónak a hatása, ha megvalósul, csupán ideiglenes lesz és az egyiptomi hadseregnek csupán egy részét fogja érinteni.

Az angol követ tiltakozása Bukarestben

Bukarest, július 9. (Német TL.) A bukaresti angol követ néhány nappal ezelőtt 47 angolnak a költői díjért történt kiutasítása miatt igen éles tiltakozó jegyzéket intézett a román kormányhoz és

a bukaresti angol követ elutazásával fenyegetőzött ha nem vonják vissza a kiutasítást.

A román kormány azt válaszolta, hogy a kiutasítás igen enyhe intézkedés, minthogy az angolok között olyanok is vannak, akik Románia állambiztonsága ellen vétettek és hadbíróskodás elkövetői. Az angol nagykövet erre nem utazott el, hanem tudomásul vette a román nyilatkozatot. (MTI)

Newyork, július 9. (Reuter.) Roosevelt elnök a sajtóértékeztetésen kijelentette, hogy semiféle intézkedés nem történt az amerikai flottának Hawaiból az Atlanti Óceánra való áthelyezésére. Ezt az elnök és Richardson tengerenagy, haditengerészeti főparancsnok tanácskozása után hangoztatják.

Bukarest, július 9. (Reuter.) A keddi esti rendkívüli minisztertanács elfogadta azt a rendeletet, amely megtiltja a román petróleum részvényeinek eladását, ha csak nem román állampolgárok adják el. A rendeletet olyan rendszabálynak tartják, amellyel elejét akarják venni annak, hogy a részvények külföldre kerüljenek.

Leesett a fáról és eltört a karja egy öt éves fiúnak

Stollezky Antal 5 éves, Balaton-utca 6 szám alatt lakó kisfiú kedden az udvarukon lévő fára felmászott eprészni. Már hosszabb ideje fenn volt a fán, amikor az egyik ág megbillent alatta és a gyermek elvesztette egyensúlyát, nem tudott már megkapaszkodni a többi ágban és lezuhant a két méter magas gallyról. A késésgheesett szülők figyelmeztettek a gyermek remült sírására, s mivel a kis Stollezky Antal nagyon fájlalta a karját, kihívták a mentőket, akik megállapították, hogy a kis fiúnak eltört a bal karja. Kiszállították a sebészeti klinikára, ahol kötéssel látták el a sérült gyermek karját.

Őszinte barátság Magyarország, Jugoszlávia és Bulgária közt

Belgrád, július 9. (NST.) Belgrádi politikai körökben örömmel állapítják meg, hogy a közelmúlt balkáni feszültség öröndetes bizonyítékot szolgáltatott arról, hogy egyrészt Jugoszlávia és Magyarország, másrészt Jugoszlávia és Bulgária között valóban őszinte barátság áll fenn és az ismételt hangoztatott baráti nyilatkozatok nem csupa frázisok, hanem azoknak igazi tartalmuk is van. Ezzel kapcsolatban rámutatnak arra, hogy a legnagyobb feszültség idején magyar államférfiak jártak látogatásban a jugo-

szláv fővárosban s ugyanakkor Bulgáriában sem hangzott el egyetlen jugoszlávellenes kijelentés sem, holott néhány évvel ezelőtt még a jugoszláv-bolgár határon állandó volt az ellenségeskedés és a határok úgyszólván hermetikusan el voltak zárva. A három államnak ez az őszinte barátsága, jugoszláv politikai körök megítélése szerint, biztos záloga annak, hogy a délkelet-európai problémákat békésen és barátságos szellemben sikerül megoldani.

Vizsgálati fogságba helyezték Kertész Lászlót

Ma egy hete történt, hogy az egyik elepi tanyán Kertész László földművelő vadászfegyverrel agyonlőtte Bana József nevű fiatalembert, akit apósának házában felesége társaságában talált. Kertész László régebbi idő óta külön élt feleségétől, aki szülei házába költözött. Most Kertész László felkereste após házában különélő feleségét azzal az ászándékkal, hogy visszahívja a családi tűzhelyhez. A környéken azonban azt híresztelték, hogy Kertésznek udvarol egy Bana József nevű fiatalember. Kertész tulajdonképpen ezt a kérdést is tisztázni akarta feleségével, részben ezért is kereste fel.

Nagy meglepetéssel azonban amikor belépett a lakásba, ott találta a fiatal gazdálkodót. Kertész erre anélkül,

hogy valami szóváltásba került volna Banával, ráfogta a vadászfegyverét és elszűtötte. Bana József nélkül holtan zuhant végig a padlón.

Kertész Lászlót a csendőrség azonnal elfogta és másnap be is szállította a debreceni ügyészségre, ahol dr. Jóna Kálmán vizsgálóbíróhelyettes hallgatta ki. A gyilkosságot követő nap dr. Jóna Kálmán és dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosok kizárták a helyszínről és megejtették a boncolást is.

A részletes kihallgatás után dr. Jóna Kálmán vizsgálóbíró kedden előzetes letartóztatásba, illetve vizsgálati fogságba helyezte Kertész Lászlót, akinek védője felfolyamodást jelentett be a törvényszék vádtanácsához.

Ma reggeltől kezdve női kalauzok is lesznek a pesti villamosokon

A BSzKRT igazgatósága néhány héttel ezelőtt felszólítást intézett alkalmazottaihoz, hogy jelentsék be azokat a női hozzátartozókat, akik szükség esetén más irányban elfoglalt férfimunkaerők helyett villamoskalauzi szolgálatot hajlandók teljesíteni. A jelentkezéseket összeírták és megkezdtek kiképzésüket a külső vonalakon. Mint beavartott helyen értesülünk, szerdán reggel ezek a kiképzett női villamoskalauzok már átveszik munkakörüket a villamoson.

Ezzel kapcsolatban Szendy Károly

polgármester így nyilatkozott:

— A főváros vezetéksége az egész vonalon felkészült a rendkívüli idők által parancsolt feladatra. Ezek közé a feladatok közé tartozik az is, hogy átmenetileg gondoskodjunk a férfi munkások pótlásáról. Nem kapkodásról és hirtelen intézkedésről van szó, a női kalauzokat hetekkel előbb megszerveztük és gondoskodunk rendszeres kiképzésükről is. Munkára való behívásuk csak abban a keretben történik, amilyen kelet a rendkívüli viszonyok előírják.

Agyonszúrt egy 74 éves gazdálkodót

Családi tragédia Csepregen

Sopron, július 9. Véres családi dráma játszódott le Csepreg község határában. Az országút árkaiban véreben fagyva holtan találták Molnár József 74 éves gazdálkodót.

Molnár József testvére volt özy. Ruzicska Károlyné kéményseprőnek. Ruzicskánál mint cégevezető állt alkalmazásban Bertalan János kéményseprősegéd. Bertalan feleségül vette Ruzicska Károlyné nevű leányát. Később azonban anyósa felmondta állását. Bertalan János ekkor egy másik községben keresett alkalmazást. Mivel védelme kevés volt, kénytelen volt családjától külön élni, olykor-olykor azonban hazalátogatott.

Ez történt a múlt délután is, mikor éppen a családnál tartózkodott Molnár József. A késő délutáni

órákban Bertalan János a kislányával kerékpáron a szőlőbe ment. Visszafelé jövet az arrafelé táborozó cserkészek látták, hogy Bertalan homlokán hatalmas, véres sebtátong. Megkérdezték tőle a cserkészek, hogy mi történt vele, mire ő csak ennyit válaszolt:

— Megütöttek, megütöttek, de én megszúrtam.

A cserkészek visszafelé szaladtak az úton és nemsokára rábukkantak Molnár Józsefre. Az idős gazda hatalmas vértócsában fektett az országút árkaiban. Azonnal orvosi segítségért siettek, azonban Molnárt már nem lehetett megmenteni, mivel a szúrás az ütőeret vágta el. Bertalan Jánost a csendőrség letartóztatta és átkísérte a soproni ügyészség fogházába.

LANGBAN ÁLL

EGY SOPRONMÉGYEI KÖZSÉG

Sopron, július 9. Völsej község tegnap óta lángokban áll. Emberemlékezet óta nem volt a megyében olyan tűzveszedelem, mint amilyen most dúl Völsejben. Tegnap óta egyfolytában ég az egész község és még mindig nem tudták megfékezni a lángok dühét. Két utcasor porig égett, a lángok kilométerekre világolnak. Zúg a harang valamennyi szomszéd községben. Mindenki menteni igyekszik a lángoló házakat, ólakt és istállókat. A kár eddig felbecsülhetetlen. Rongtató szarvasmarha esett áldozatul a tűzvésznek, mely a tegnapi forró, száraz napon akadálytalanul harapózott át egyik házról a másikra.

GYERMEKTRAGÉDIÁK

Budapest, július 9. (Magyar Országos Tudósító) Serecs István 2 éves kisfiú szüleinek Fülöpszállás határában levő tanyáján az udvaron levő vízzel telt gödörbe játszás közben beleesett. Mire a szerencsétlen gyermek segítségére siettek, megfulladt.

Nyitrai Lajos 6 éves és Mórosz Árpád 11 éves gyermekek Várpalotán egy katonai kézigranátot találtak. Játék közben a gránátot üldögetni kezdték s a gránát mindkét gyermeket megölte. (MTD)

TÁVIRATOK

MAGYAR ORVOSPROFESSZOROK BERLINBEN

Berlin, július 9. (Német TL.) Dr. John Béla államtitkár, Csilléry András volt miniszter, a Magyar Orvosok Nemzeti Szövetségének elnöke és Orsós Ferenc egyet. tanár, a Magyar Orvosok Nemzeti Szövetsége küllgyi osztályának vezetője hivatalos látogatásra ma Berlinbe érkeztek. (MTI)

SZIAMI HIR SZERINT MEGGYILKOLTAK AZ ANNAMI CSÁSZÁRT

Bangkok, július 9. (Reuter.) A helybeli sziami lapok szerint Bao Dai annami császárt az Annam keleti határszélén fekvő Hue városában meggyilkolták. Bangkokban a hírt nem erősítették meg. A császár 27 éves. (MTI)

MEGERKEZTEK A NÉMET DIÁKOK BUDAPESTRE

Budapest, július 9. (Magyar Országos Tudósító.) Kedden délután a menetrendszerű bécsi gyorsvonattal 300 német középiskolai tanuló, fiú és leány érkezett Budapestre, hogy résztvegyen a középiskolai tanulók külföldi kapcsolatai iródája által megszervezett magyar-német diákvendéglátásban. A diákok kedden és szerdán körsétát tesznek a fővárosban s megtekintik annak nevezetességeit. 120 gyermek Budapesten marad, a többiek Debrecenben, Pécsen, Szegeden, Siófokon és Miskolcon helyezik el. A 300 német diák előreláthatólag augusztus 29-én utazik vissza Németországba. (MTI)

A FASZÉN ÁRA

Budapest, július 9. Az árellenőrzés országos kormánybiztosa szabályozta a faszén legmagasabb eladási árát. A retorlia faszén gyári árát vagononként 1250 pengőben állapította meg. A Boksa faszén eladási ára pedig kiskisgyben fogyasztók részére kb.-ként 25 fillér. (MTI)

5000 PENGŐIG LEHET BESZEDNI PÉNZT A POSTA ÚTJÁN

Budapest, július 9. (MTI.) A kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki az okiraton alapuló postai megbízás összeghatárának felemeléséről. A rendelet a postai megbízáshoz tartozó okiratok alapján beszedendő tartozások végösszegét belföldi forgalomban a jelenlegi 1200 pengőről 5000 pengőre emeli fel. Ha a beszedendő összeg 1200 pengőnél több és azt utalványon küldik meg a megbízónak, 1200 pengőig az eddigi utalványdíjakat kell levonni. Az 1200 pengőn felüli összeg után pedig 100 pengőként minden megkezdett száz pengő után tíz fillér utalványdíjat kell elszámolni.

HATSZÁZEZER PENGŐ KÖLTSÉGGEL ÚJ RENDŐRSÉGI PALOTA ÉPÜL SZEGEDEN

Szegeden az államrendőrség új székházat kap. Az épület terveinek beszerzésére Szeged város polgármestere most nyilvános tervpályázatot írt ki. Az építésre 600.000 pengő irányoztak elő. Augusztus 10-én jár le a tervpályázat határideje. Az első díj 4000, a második 2000, a harmadik 1500 pengő, azonkívül a további három legjobb pályamunkát 500 pengőért fogják megvásárolni. A bírálatbizottság elnöke Pálly József polgármester.

A 100 MÁZSÁN ALULI TENGERRI-KÉSZLETET EGYELŐRE NEM VESZIK IGÉNYBE

Budapest, július 9. (MTI.) A földmívelésügyi miniszter a hivatalos lap szerdán megjelenő számában tette közzé a búza és tengeri bejelentése, zár alá helyezése és igénybevétele tárgyában július 4-én megjelent kormányrendeletnek végrehajtási utasítását. A rendelet szerint a vegyes és vasműveléssel foglalkozó malmok készleteiből a vasművelésre jogosultaknak búzát adhatnak, amennyiben a vasművelésre jogosultak búzakészleteiket a malomból beszerzik nem tudják, a közégi előjárásról, polgármester engedélye alapján azt a zár alá helyezett búzakészletek tulajdonosaitól is beszerzhetik. Aki az eladást az engedélyt a vevőtől átveszi, megőrizni köteles, hogy a zár alatt álló készletből történt eladást igazolhassa. A rendelet értelmében a 100 mázsa aluli tengeri készleteket a Futura egyelőre nem veszi igénybe, azzal a birtokokok szabadon rendelkezhetnek. A romlott tengeri készletekkel ugyancsak szabadon rendelkezhetnek a birtokokosok. A Futura minitvetel alapján állapítja meg, hogy valamely tengeri romlott-e.

Meghalt Tóth Aurél ny. kuriai bíró,

a Kormányzó egykori kollégiumi iskolatársa

A magyar jogászvilág gyászja — Csütörtökön délután 5 órakor lesz Tóth Aurél temetése Debrecenben

Egész Debrecenben nagy és szinte megdöbbentést keltett az a szomorú gyászír, hogy Inárcsi Tóth Aurél ny. kuriai bíró, ügyvéd a debreceni Jogász és Tisztviselő Kör elnöke kedde virradó éjszaka 72 éves korában, két órákor elhunyt. Tóth Aurél egyik kiváló alakja volt Debrecen város közéletének és ari társadalmának. Halála nagy veszteséget jelent a jogászkarra is, amelynek kitűnően képzet, mély tudású, éses tudomány és emelkedett szellemi tagja volt.

Tóth Aurél 1868. július 24-én született Debrecenben előkelő családból. Iskolai tanulmányait a debreceni ref. Kollégiumban kezdte, ahol az elemi iskolában együtt járt Horváth Miklós Kormányzó főméltóságával, sőt egy padban is ültek. Ez a korán szövődött barátság tovább is megmaradt és a Kormányzó később saját aláírású fényképét ajándékozta Tóth Aurélnek, aki minden évben kihallgatáson jelent meg a Főméltóságú Úrnál másik két iskolatársával, Szesztina Nagybakay Jenővel és dr. tanyogi Szűcs Gézával.

Középiskolájának elvégzése után Tóth Aurél a debreceni jogakadémiára iratkozott be, ahol kitűnt diáktársai között. Jogi tanulmányainak elvégzése után 1890-ben a debreceni törvényszéken kezdte meg jogi pályáját, mint joggyakornok. Itt is kitűnt tudásával és képzettségével. Csakhamar előlép s ettől kezdve állandóan felfelé lendül pályája. 1894-ben jegyző, majd 1897-ben albirónak nevezik ki, 1900-ban pedig berendelték a debreceni ítélőtáblához tanácsjegyzőnek. 1904-ben kir. törvényszéki bíró lett, 1913-ban táblabíró lett és 1921-ben mint kuriai bíró vonult nyugalomba. Azóta egészen haláláig ügyvédi gyakorlatot folytatott.

Tóth Aurél bírói pályáján több nagy pert tárgyalt. Ezek között a legérdekesebb az 1913-ban Máramaroszigeten tárgyalt ruszofil-per, melyben őt designálták vezető bírónak. Erről a perrel később számtalan érdekes előadást tartott. Mint esküdtszaki elnök 1909-től

1913-ig a legjelentősebb bűnügyek vezetője volt. Nagy érdeme van a debreceni Jogász és Tisztviselő Kör fejlődése körül. Ennek a körnek haláláig elnöke volt s ezt a tisztséget két évtizeden keresztül állandóan viselte a tagok egyhangú bizalma folytán. Ezenkívül ügyvezető elnöke volt egyidőben a debreceni Városi Dalegyletnek s több más társadalmi egyesületben töltött be vezető tisztséget.

Tóth Aurél 1894-ben házasodott meg. Nagyselmeczi és guótfalvi Kaszanyitzky Irmát vette feleségül, akivel mindvégig harmónikus családi életet élt. Egyetlen leánya, Tóth Adrea egy operáció alkalmával tragikus hirtelenséggel hunyt el, ami mélyen megrendítette a szülőket. Ez a seb később sem hegett be, csak vesztett éles lüktetésből.

Mint ügyvéd, Tóth Aurél számos nagy perben volt védőügyvéd. Többek között ő védte a háború utáni idők egyik legszenzációsabb pernek vádlottját, Hamza századost, akit tudvalelően a Kuria jogerősen felmentett.

Tóth Aurél egészen a legutóbbi időkig a legjobb egészségnek örvendett. Eljárt a társaságokba, a Jogászkörbe, a kaszinóba. Tíz nappal ezelőtt hirtelen szívgyengeség lépett fel nála. Az orvosok teljes pihenést tanácsoltak neki. Átmeneitve javult is a beteg állapota, kedde virradó éjszaka azonban a szív felmondta a szolgálatot. Tóth Aurél eredményekben gazdag, munkás élet után csendesen elhunyt. Benne a saját is egy meleg szívű, megértő barátot veszített el. Halálát feleségén és testvéröccsén, dr. Tóth Emil ny. városi árvaszéki elnökön kívül nagy és előkelő rokonság gyászolja. Köztük a Kirchmayer-, Váradi Szabó- és a Szabó-családok.

Tóth Aurél temetése július 11-én délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből a ref. egyház szertartása szerint. A temetést a Gelauer temetkezési vállalat rendezi.

A Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület közgyűlése

Egy év értékes természetvédelmi munkájáról számol be az egyesület

A múlt nap tartotta meg a Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület évi rendes tisztújító közgyűlését a ref. gimnázium természetrajzi előadótermében. A közgyűlést rövid választmányi ülés előzte meg, amely főképpen anyagi vonatkozású ügyeket tárgyalt le. Szesztina Nagybakay Jenő elnök mély gondolatokban gazdag beszédével nyitotta meg a gyűlést, amelynek a végén a mai időkhöz különösen az ajkainkra toluó Nemzeti Hísekegy következett. Kegyelettel emlékezett meg az egyesület halottairól, Káán Károly min. tanácsos, tisztelet és Nagy János buzgó tagjáról. Majd átadta a szót Králl János ny. min. tanácsos, társelnöknek, aki szép szavakkal emlékezett meg Káán Károlynak, a magyar természetvédelem megalapítójának és lelkes apostolának nagy érdemeiről. Utána Nagy Jenő ügy. elnök emlékezett meg az egyesület személyi ügyeiről. Örömet fejez ki az egyesület nevében is Králl János társelnök, dr. Soó Rezső vál. tag, dr. Tamásy Géza kltüntetésel, Radó Gábor alelnök és dr. Korompay Viktor lev. tagnak előlépése felett, s nekik szerencsét kíván.

Ezután következett dr. Nagy Jenő ügy. elnök hosszú beszámolója az elmúlt egyesületi év eseményeiről és munkájáról. Az idő rövidsége miatt csak vázlatosan ismertette munkásságát s bámulatra ragadta a hallgatóságot, hogy mit lehet kevés anyagi eszközrel, de lelkesedéssel, kitartással elérni, dacára a sajnos sok helyen tapasztalt nemtörődöm-ségnek. Különösen figyelemreméltó az Országos Természetvédelmi Tanácssal való szoros együttműködés. Felhangzott a kívánság is, hogy az ilyen munkássá-

got jobban kell az államnak is segí-lyezni anyagilag.

A beszámoló után Králl János társelnök közölte meg lelkes szavakkal az ügy. elnök sohasem lankadó munkáját, amely oly szép eredményeket mutat, oly világban, amikor minden más annyira elfoglalja a lelkeket. Köszönettel adózik a bámulatos munkának Szesztina Nagybakay Jenő elnök is, s Isten áldását kéri dr. Nagy Jenő önzetlen munkásságára.

Ezután Balla Béla titkár bemutatta az egyesület pénztári, vagyonszállományát kimutatásait és a jövő évi költségvetést.

Utána következett a tisztújítás. A közgyűlés egyhangúlag megválasztotta újabb három évre az eddigi jól bevált lelkes tiszttart, amely oly nagy önzetlenséggel vezette eddig is az egyesület ügyeit. Ezután az új választmányi tagok megválasztása következett. A közgyűlés tisztelettel tagut választotta Bodnár Bertalan hódmezővásárhelyi ny. gimn. igazgatót, aki az ottani nagyszerű természetrajzi múzeum megalapításával és abban 35 éven át végzett lelkes, ideális munkásságával nagyon is rászolgált erre. Ezt a nagyszerű munkásságot az ügy. elnök ismertette a magyar pedagógiai szaklapokban is.

Majd az indítványok tárgyalásánál igen életrevaló eszmék hangzottak el, így a nagyerdő madárlátók felállításáról, a rendőrelégység madárvédelmi kiképzéséről, jutalmazásáról, az erre való jutalmak, ajándékok előteremtéséről. — Szesztina Nagybakay Jenő felajánlott egy értékes dísz tárgyat, Nagy János elhalt tagtárs pedig már régebben egy teljesen berendezett akváriumot ajánlott fel ajándéktárgynak.

Befejezésül Nagy Jenő ügy. elnök tanulságos előadásban ismertette azokat a madárfajtákat, amelyek a télen kertjeinkbe szorulva húzták ki a hosszú telet. Valamennyi ott állt az előadó asztalon, természetű példányokban, s ehhez fűzte az előadó a magyarázatot. A nagyon tanulságos és érdekes előadást nyugalmasabb időkben az előadó a felhangzott kívánságra megismétli.

Az egyesület legközelebb a Nagyerdő-be rendez társas kirándulást a növény- és madárvilág megismerésére és az abban való gyönyörködésre. Vendégeket az egyesület mindenkor szívesen lát.

FERENCJÓZSEF KESERŰVIZ

A jól sikerült közgyűlés után a résztvevők a Páll-féle vendéglőben társasvacsorán vettek részt.

Két alagut építését tervezik a Duna alatt

Budapest, július 9. Érdekestervvel foglalkoznak illetékes helyen. Arról van szó, hogy a Duna alatt két alagutat fúrnak, még pedig az-azal a céllal, hogy vízvezetékcsöveket és kábeleket vezessenek rajtuk keresztül. A tervek szerint az egyik alagút a Lánchíd és az Erzsébet-híd közötti részen kötné össze Pest-Budával, a másik alagutat pedig

a Ferenc József-híd és az összekötő vasúti híd között építenék meg. Az érdekes terv gyakorlati megvalósítása attól függ, hogy milyen összeg keretében volna megvalósítható az építkezés. Az erre vonatkozó számításokat most végzik. Nem lehetetlen, hogy rövidesen hozzá is kezdjenek az alagutak építéséhez.

MÉLTÓSÁGOS KISASSZONY, ERDŐK HARAMIAJA, 2 attrakció! Ma fél 7 és órákor a METEOR mozgóban. Holnap: ZENDAI FOGOLY.

Tizenkétévi fegyházra ítelt a Kuria egy apagyilkost

Budapest, július 9. Kopacsik József 21 éves vágsselyei asztalossegéd a szüleinél lakott, akik igen rossz házasságot éltek, mert Kopacsik János rendkívül durván, kegyetlenül bánt a családjával. Feleségét és gyermekeit sokszor megverte, élelmezésükkel sem gondoskodott, folyton kocsmazott. Tavaly augusztus 31-én is meg akarta verni Kopacsik József nevű fiát, aki baltát ragadott és azzal agyonverte az apját. Még hörgött az apa, amikor a fia hosszú zsineget tett a nyakára, azt háromszor körültekerte és otthagya vérében fetrengve az öregot.

Hosszú időn át a mezőkön bo-

lyongott és a csendőrök fogták el. A komáromi törvényszék vont a felelősségre az apagyilkost, akit felmenő ágban rokonon elkövetett szándékos emberölés büntette miatt hatévi fegyházra ítelt el. A vádhatóság fellebbezése folytán a győri tábla tárgyalta az ügyet és a vádlott büntetését tizenkét évi fegyházra emelte fel. A bejelentett semmisségi panaszok folytán a Kuria dr. Szolnok-tanácsa foglalkozott az ügygel és dr. Kéler Béla koronagyűlészhelyettes felszólalása után a semmisségi panaszok elutasításával a tizenkétéves fegyházbüntetést jogerőre emelte.

Hajdu megye több községében súlyos állatbetegségek léptek fel

Debrecen és a megye állatforgalma a múlt hónapban jelentősen emelkedett

Hajdúvármegye közigazgatási bizottságának ülésén dr. Zsupán Kálmán állategészségügyi tanácsos ismertette a megye állategészségi állapotát, majd ezt követően a városi közigazgatási bizottságban a város állategészségi és állatforgalmi adatait terjesztette be. Eszerint az állategészségügyi állapot Hajdúvármegyében június hónapban ki-elégítő volt.

A hivatalból kimutatandó ragadós állatbetegségek közül fellépett a lépfene Nádudvar községben és Hajdúbosszormény m. városban, az ivarszervi hálygós kiütés lovon Egyek és Hajdúdorog községekben a rühösség Hajdúdorog és Püspökladány községekben lovon, Téglás községben szarvasmarhán és Tisza-ecse községben juhokon, a sertéspestis Püspökladány községben, a sertésorbánc Hajdúhadház községben.

Megszűnt a lépfene Kaba és Püspökladány községekben, az ivarszervi hálygós kiütés Hajdúhadház községben, a rühösség Téglás községben, a sertéspestis Hajdúbosszort és Kaba községekben, tovább Hajdúszoboszló m. városban, a sertésorbánc Kaba és Balmazújváros községekben, végül a baromfiköléra Hajdúnánás m. városban.

Az állatforgalom június hónapban a következő volt: Vasúton szállított el 22 drb. ló, 147 drb. két éven felüli, 29 drb. két éven aluli szarvasmarha és 46 drb. borjú 209 drb. juh. 1.083 drb. hizott sertés, 296 drb. sovány sertés és egy drb. szülő. Gépkocsin került elszá-

llításra 480 drb. hizott sertés és 15 drb. sovány sertés. Ezek szerint az állatforgalom a múlt havi forgalomhoz viszonyítva a lovakat, szarvasmarhákat és juhokat illetően emelkedett. A sertések forgalma azonban úgy a vasúton, mint a gépkocsi forgalomban is csökkent.

A ragadós szájs- és körömfájás betegsége Hajdúszortát községből tovább nem terjedt.

Debrecen város területén az állategészségügyi állapotok júniusban is jók voltak.

A ragadós állatbetegségek közül a lépfene és a sercegő úszók az I. á. kerületben, a szarvasmarha rühösség a III. á. kerületben a sertésorbánc pedig a III. és az V. á. kerületben lépett fel jelentősebb arányban. Ugyanakkor azonban a lépfene több kerületben megszűnt, s ugyanakkor megszűnt az ivarszervi hálygós kiütés a lovon a IX. á. kerületben.

Az állatforgalom kedvezően alakult, mert vasúton elszállított 134 drb. két éven felüli és 5 drb. két éven aluli ló, 282 drb. két éven felüli és 15 drb. két éven aluli szarvasmarha, valamint 167 drb. borjú, 595 hizott sertés és 120 drb. sovány sertés. Gépkocsin nem szállítottak el állatot. Az állatforgalom ezek szerint júniusban az előző hónaphoz viszonyítva szarvasmarhánál és hizott sertésnél jelentősen tovább emelkedett, egyebekben alig változott.

A jelentéseket úgy a vármegyével, mint a városi közigazgatási bizottság tudomásul vette.



Gyógyesortárak éjjeli szolgálatát:

„Nap” Tolnay Imre, Piac-utca 1. — „Aranyegyszarva” Grósz Nagy Ferenc, Kossuth-utca 8. — „II. Rákóczi” Arany S. A. örökösai, Külsővásártér. — „Sztan-kay” Németh László, Szent Anna-utca 64.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése: Hazánkban országsszerte erősen felhős lett az égolt és megélnélt az északnyugati szél. Az északi-keleti részeket kivéve csaknem mindenütt volt eső.

JÓSLÁS: Elénk északnyugati szél, már kevesebb felhő, egyes helyeken záporos, zivatar, főleg az ország keleti felében. A hőmérséklet a Tisza vonalától keletre csökken, az ország többi részében alig változik. (MTL)

— Százitlenkét lélekszámmal szaporodott Hajdúvármegye lakossága júniusban. Hajdúmegye községeiben és városaiban júniusban 70 esetben kötöttek házasságot, a születések száma 313 volt, nyolcvannal kevesebb, mint a múlt évnek ugyan ebben a hónapjában. A halálozások száma 201, volt ezek közül 39 gyermek egy éven aluli korban halt el. A természetes szaporodás 112 lélekszám volt. A hevenyfertőző megbetegedések közül nagyobb számban lépett fel a bárányhimlő. Egyek községben. Egyébként a vármegyében előfordult betegségek közül a bárányhimlő, a szármárkőhőg és a vérhas volt nagyobb arányú. Vérhas összesen tíz esetben fordult elő halálozás nélkül.

— Kérelem a nemes szívű közönséghez. Egy testileg teljesen megrokkant, öreg ember vonzolta be magát a testét az elmúlt nap szerkesztőségünkbe. Kérni jött. Azt kérte, hogy a lap útján hívjuk fel olvasóink figyelmét az ő személyére és nyomorúságos helyzetére. Debreczeni Sándor 78 éves Teleki-utca 83. szám alatt lakó öreg nincstelen szegény emberről van szó, aki valamikor fiatalabb éveiben, amikor még nem rokkant meg lába és karja, kertész volt, mégpedig a javából. Kétmillió gyümölcsfát nemesített életében. A legnagyobb magyar gyümölcsfaterlepeken és kertészetekben volt alkalmazásban, majd mikor megtört, munkanélküli és ügyszólván teljesen kenyér nélkül maradt. Most alkalmi munkákból, szemézből és ojtásokból, meg a jószívű istápolók megértő adakozásából tengeti életét. Debreczeni Sándor most újból kéri a közönséget, szánja meg filléreivel, vagy bármilyen csekély természetbeni adományával. Meghalálni másképp nem tudja, minthogy még mindig vállalja az adakozók gyümölcsfáinak, vagy virágainak beoltását. Adományokat a kiadóhivatalunk is későn fogladdat.

Három halálos áldozata van a vasárnapi fürdésnek

A debreceni ügyészségre a vidéki esendőségek kedden három halálos esetről tettek jelentést. Mind a három haláleset a vasárnapi fürdés közben történt. Az országsszerte uralkodó meleg idő ugyanis vasárnap nemcsak Debrecenben, hanem a környékben is ezeket vonzott a folyókák, vagy tavak mellé s így történt, hogy a környékben három helyen halállal végződött a vasárnapi fürdőzés.

Harangi Lajos Tibor 9 éves hajdúszoboszlói gyermek a vasárnapot a Kösztly csatornájának vizében töltötte, ahol több gyermek-játszó-társával vidáman hancurozott egész nap. Egyszer csak a késő délutáni órákban a fürdőzők arra lettek figyelmesek, hogy a kis Harangi Lajos elmerült a csatornában és

nem bukkan ismét a víz színére. Nyomtan keresésére indultak, azonban csak későn sikerült megtalálni, amikor már megfulladt.

Fekete János 25 éves nagyléti lakos viszont a falu mellett levő vályogvető gödrökben keresett enyhülést a nagy melegben, s itt lelte halálát a vályogvető gödör mély vizében.

A harmadik haláleset Berettyóújfaluban történt, ahol Rozenbaum Móricz 28 éves kereskedő fulladt bele a Berettyó vizébe ugyancsak fürdés közben.

A debreceni ügyészség mindhárom esetben megadta a temetési engedélyt, mivel a halálesetek ügyében senkit nem terhel felelősség.

— A TERMÉSZETES „FERENC JÓZSEF” KERESŐVÍZ régóta kitűnően bevált háziasz megőrzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményénél; biztos, enyhe és gyorsan ható hashajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezzé meg orvosait!

— Beléndekmagot evett egy hat éves kisgyermek. Mészáros István hat éves Barcaság-utca 14. szám alatt lakó gyermek az elmúlt nap több társával az udvaron és a kertben játszadozott, közben mindenféle füvet letéptek és azokat kezdték rágesálni. Nemsokkal azután, hogy a gyermekek a játszást befejezték, Mészáros István rosszul lett, elvesztette az eszméletét és önkívületi állapotban beszélni kezdett. A kétségbeesett szülők a mentőket hívták segítségül, akik az önkívületben levő kis gyermeket kiszállították a klinikára, ahol megállapították, hogy beléndekmagot evett s ez okozta súlyos mérgezését. A szerencsétlen kis gyermeket emellett, hogy eszméletét is elvesztette, borzalmas görcsök kínozzák. Kihallgatni mindeztől nem lehetett.

— Nyári Utitárs. A nyár hónapjaiban valósággal száló az olvasóközönség körében az a könyvsorozat, amelyet Nyári Utitárs címmel ad ki a Palládus. A Nyári Utitárs a tiszta irodalom válogatott gyöngyeit hozza, amelyek a legkényesebb igényeket is kielégítik, de vonzó és érdekfeszítő tartalmukkal a legszélesebb köröknek is meghódítják. Most került könyvpiacon a sorozatban Clarissa F. Cushman regénye, a „Lelek harca”, amely izgalmas történet keretében a lélek mélységeit tárja fel és Etsu Inagaki Szugimoto „A samurájok lánya” című búvós színekkel megírt exotikus regénye, amelyet Julius közepén Pearl Buck „Az édes anyaföld” Nobel-díjas szerzőjének „Sárga emberek” című kötetét követ, hogy a sorozatot Gwen Bristow lángoló romantikától fűtött regénye, a „Forró nyár” zárja le. Ezek az értékes, nagy terjedelmű kötetek, aminek eddig csak magas bolti áron voltak kaphatók, most 1.45 pengőért kerülnek forgalomba.

— A debreceni Elsőfokú Közigazgatási Hatósághoz a múlt hónapban 3 közigazgatási bizottsági, 1149 polgármesteri, 4654 közigazgatási, 2930 kihágási, 1112 polgármesteri iktatási (hatósági, szegény ségi bizonyítványok) 13 bizalmi természetű és 470 katonaiugyosztályú ügydarab érkezett.

— Száznyolcvan temetés történt júniusban Debrecenben s ezek közül 46 közöltséges volt, I. osztályú ravatalozóból 15, II-ből 20, a III. osztályból 34 és az alagsorból 12 halottat temettek el, 14 halottat ravatalozás nélkül. Az elmúlt hónapban negyvennégy exhumálás történt. A Köztemető júniusi bevétele 12.667.49 pengő volt.

— Tizenkét öngyilkosság történt a múlt hónapban Debrecenben. A debreceni mentők június havi jelentéséből kitűnik, hogy a mentők júniusban tizenkét öngyilkossághoz vagy öngyilkossági kísérlethez vonultak ki és nyújtottak elsősegélyt. Ezek között kettőt löfeggyverrel, egyet-egyet akasztással és gázolással, nyolcat mérgezéssel követtek el az életuntak. Elsősegélyben részesült a múlt hónapban 97 férfi, 74 nő, 26 gyermek. Az előfordult segélynyújtási esetek közül 31 nappali, 127 éjjeli, 70 belterületi és 448 külsőségi volt. Három ízben nem létező balesethez hívták ki a tűzoltókat.

— Sósavat ivott, mert nem talált munkát. Vasvári Mária dorogi lakos leányt az elmúlt éjjel az ispotályi templom mellett eszméletlen állapotban a földön fekvő találta a szolgálatot teljesítő rendőrszem. Nyomtan kihívta a mentőket, akik megállapították, hogy a fiatal nő sósavat ivott, ami összemarta belső részeit. Az eszméletlen állapotban levő nőt kiszállították a sebészeti klinikára, ahol gondos kezelés alá vették, állapota azonban mindeztől életveszélyesnek mondható. A rendőri vizsgálat megállapította, hogy Vasvári Mária munkát keresni jött néhány nappal ezelőtt Debrecenbe Hajdúdorogról, azonban nem talált munkát s így elkeseredésében meg akart válni az élet-től.

— Uj igazgató a Nemzeti Zenede élén. Noseda Károly főigazgató magas életkorára való hivatkozással visszavonult a Nemzeti Zenede éléről. Az intézet vezetését Antalffy-Zsiros Dezső, a Zeneakadémia volt tanára, az ismert orgonaművész, zeneszerző és karmester vette át. Antalffy-Zsiros Dezső kiváló szakember. Hosszabb időt töltött Amerikában. Mint orgonaművészt hanglemezekről is ismerik a világ minden táján. Igazgatása minden bizonnyal megtartja és fejleszti a Nemzeti Zenede szerepét a magyar zeneéletben.

— Az Alföldön az idén nincs légyinvázió. Kecskemétri jelentik: Rendkívül érdekes megállapítást tettek az alföldi városokban. A nyár állandó kísérője, a sok bajt, kellemetlenséget hozó légy az idén meglepően kevés. Az okát a kemény téli magyarázzák. Csorba Zoltán dr. adjunktus, a kecskeméti Növény egészségügyi Körzet vezetője közölte, hogy a kemény téli időjárás nem kedvezett a légy szaporodásának, nem tudott áttelelni. Általában mindenféle bogárból kevesebb van, de annál több a szünnyog. Az időjárási viszonyok miatt azonban erősen elszaporodtak az egyéb növénypusztítók, mint a gombák, penész, monília.

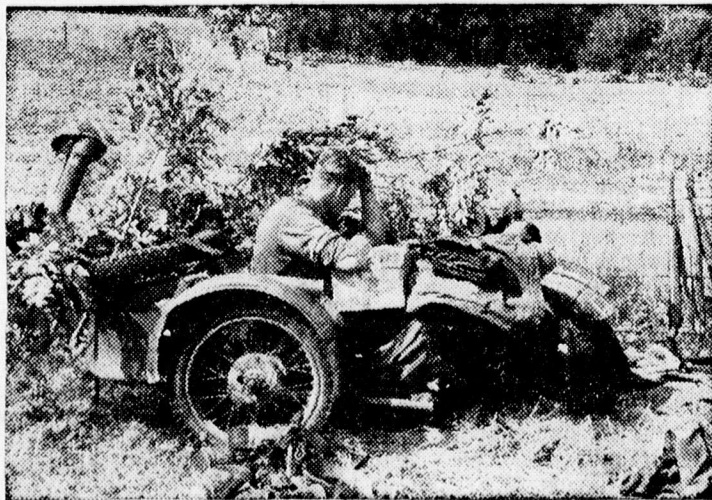
— Minden hazafias kereskedőnél kaphat repülőbélyeget.

— Hatvanmillió koronára kerül Norvégiában a háborús újjáépítés. Oslóból jelentik: Az eddigi megállapítások szerint Norvégiában a háború alatt elpusztult gyárak és egyéb épületek újjáépítéséhez, illetőleg kijavításához több mint 60 millió koronára van szükség.

— Naményi Gyorsforgóskolában júniusban harmincketten vizsgáztak. Huszonketten elhelyezkedtek. Új tanfolyam Rákóczi-utca 17.

— Emlektáblával jelölték meg Gutenberg sírját. A mainzi városi tanács elhatározta, hogy Gutenberg sírját, amely az egykori ferencrendi templomban volt és amelynek helyén most csak egy csúnya üres tér maradt, a nagy feltaláló emlékéhez méltóan helyrehozza. A teret a rajta levő összes épületek eltávolítása után gondosan parkírozák és Gutenberg sírját hatalmas bronz táblával jelölik meg. A teret a békekötés után azonnal megvalósítják.

— A rendőri büntetőbírsághoz júniusban 2930 kihágási és 620 közigazgatási ügydarab érkezett. Kihágási feljelentést 1160 esetben tettek s ezek közül 328 állategészségügyi, 6 ipari munkásvédelmi, 19 iparrendőri, 571 közoktatásiügyi, 5 mértékrendőri, 19 piacrendőri, 5 építésrendőri, 2 ipari kontár, 15 közegészségügyi, 36 mezőgazdasági, 24 mezőrendőri és 130 útrendőri volt. A kihágási bírók 152 esetben hoztak ítéletet, 684 büntető parancsot adtak ki, 320 ügyfél ellen rendeltek el végrehajtást s 800 esetben felmentő ítéletet megszüntető végzést hoztak. Kihágás miatt a múlt hónapban 865 férfit és 295 nőt jelentettek fel. — Pénzbüntetésből 2031.52 pengő folyt be.



Haditüdsítő a fronton



(Foto R. D. V.)

Az Arc de Triumf tetején győzelmes német lobogó leng. (Foto R. D. V.)

— Dr. Ferenczy Tibor országgyűlési képviselő a Vöröskereszt Egylet gyűlési akciója kapcsán 20 pengőt adományozott a debreceni Vöröskereszt útján az országos központnak az egyesület céljaira.

— A Vasutas MANSz. porcellánfestő tanfolyam hallgatói kedden délután kedves foglalt délután keretében vettek búcsút egymástól és fáradhatatlan tanítómestereiktől, Katona Mici porcellánfestő művésztől. A MANSz. otthonban gyűltek össze a tanfolyam hallgatói dr. Bacso Jenőné, dr. U. Sallay Lajosné, a Vasutas MANSz. elnöknője, Erdy Margit központi titkárnő, dr. Réthy Aladárné, Pallagi Gyuláné, Barna Erzsébet, Selmeci Jolán, Szabó Györgyné, Szakmári Irén. Dr. U. Sallay Lajosné mondott köszönetet Katona Mici tanfolyamvezetőnek, hogy olyan nagy buzgalommal tanította őket. Dr. Bacso Jenőné szintén meleg szavakkal köszöntötte meg a fáradtságot Katona Micinek, aki közvetlen hangon válaszolt. Majd átadták a tanfolyam résztvevőinek ajándékát, egy ezüst cigarettatárcát, mely után megejtették a Katona Mici által felajánlott művészi porcellán-ajándék ki-sorsolását.

— Marconi özvegye a pápánál. XII. Pius pápa magánkihallgatáson fogadta Marconinak, a rádiótechnikai nagy úttörőjének özvegyét.

— Somerset Maugham megkerült Londonból jelentik: A franciaországi esata zavaros idejében Somerset Maugham, a világhírű angol író aki Páris elfoglalásának idején a francia fővárosban tartózkodott, nyomtalanul eltűnt. Később olyan jelentések kerültek a világsajtóba, amelyekről arra lehetett következtetni, hogy Maugham a harcok áldozatául esett. Most maga az író cáfolta meg ezeket a híreszteléseket: hétfőn ép egészségesen visszaérkezett Londonba.

— Két fillér nem sok a magyar repülés ügyéért. Kérjen repülőbéllyeget!

— Felhívás. Felhívjuk az érdeklődő iparosok figyelmét, hogy Petneháza község előjárásának elemi iskola építésével kapcsolatban, Sarkad község előjárásának pedig a községháza bővítés és tartozási munkáira nyilvános versenytárgyalást hirdett. Az idevonatkozó hirdetmények az Ipartestületnél megtekinthetők. Ajánlati határidő július 15. Ipartestület.

— Felvágta az ereit majd felakasztotta magát. Budapesten, a Kmetty-utca 15. számú házban Kruszál Erzsébet 60 éves magánzónó ismeretlen okból lakásán felvágta az ereit, majd felakasztotta magát. A zsinagóga elszakadt és a szomszédok eszméletlen állapotban találtak rá, miután előzőleg már a falon át hallották az idős hölgy gyanús nyöszörgését. Kihívták a mentőket, akik a Rókus kórházba vitték.

— Rejtélyes arzénmérgezés. Kecelen. Megdöbbentő esemény foglalkoztatja Kecel községben a nyomozó hatóságokat. Hány László állami borpincekezelő és családja, továbbá Szabady Gábor vasúti tisztviselő a közelmúltban ebéd után hirtelen rosszul lettek s a községi orvos megállapítása szerint arzénmérgezést szenvedtek. Pár nap múlva a lábadozó család palacsintát evett s ismét valamennyien meg betegedtek. Közben ugyanolyan tünetek között betegedett meg Rádóczy Gyula gyógyszerész kislánya is. Keresve a betegség okát, megvizsgálták a főzéshez használt lisztet s már a községi orvos megállapította, hogy abban nagymennyiségű arzén van s ezt az Országos Közegészségügyi Intézet vizsgálata megerősítette. Hárvák lezárt zsákban egyik helyi üzletben vették a lisztet s a nyomozó hatóságok most azt a malmot keresik, ahonnan a liszt származott. Az egyelőre rejtélyes mérgezési eset nagy izgalmat okozott Kecelen.

Jégverés előtt biztosítsd terméstedet!

A köztemetői villamosjáratok módosítását kéri a HÉV-től a közönség

Mióta a meleg nyári napok végre ránk köszöntöttek és napközben a hőség alig kibírható, az utca forgalma jelentősen csökkent, hiszen a tűző nap fénykévéjében nem is a legkellemesebb sétálni, legfeljebb az árnyas úton, vagy a fűdőkben. Természetes tehát, hogy a meleg a forgalom időbeli beosztását módosította, s így megváltozott a köztemető látogatási ideje is. Most ugyanis nem a kora délutáni órákban, vagy ebéd előtt mennek a gyászolók a temetőbe, hanem ellenkezőleg a kora reggeli órákban és majd a nap nyugta idején, késő délután. A forgalom tehát teljesen más időpontban kulminál, mint a múltban, ezzel szemben azonban — mint a temetőbe járó közönség már egyre nagyobb mértékben panaszkodik — a látogatási idő megváltozásával nem tart párhuzamot a villamosközlekedés is. A villamos jelenleg délelőtt 10 órától 1 óráig a Népfürdőtől csak ingajáratokkal szállítja a temetőbejárókat, majd egy óra után indul meg a közvetlen járat egészen a Köztemetőig. Este fél 7 órakor azonban ha nincsen temetés,

vagy kivételesen nagy forgalom, teljesen megszűnik a köztemetői járat, vagyis akkor indul az utolsó kocsik a temetőből a város felé.

Tekintettel arra, hogy a városi rendelet értelmében a Köztemető este fél nyolc óráig nyitva van a közönség előtt, ezt a temetőbejárók ki is használják, hiszen ez az idő a legalkalmasabb a szabadban tartózkodásra. Ezzel egyidőben azonban, mint híre járt, a temetőbe járó közönség köréből többen közös beadvánnyal fordultak az illetékes városi hatósághoz, amelyben kérték, hasson oda, hogy a Helyi Érdeki Vasúti Igazgatósága is megváltoztassa a közlekedési rendet. Nem kétséges, hogy ezt maga a Helyi Érdeki Vasúti Igazgatósága nélkül a közbenjárás nélkül is végrehajtott volna, s eddig valószínűleg csak adminisztrációs okokból késett, vagy éppen most volt a kérdés gyakorlati része vizsgálat alatt. Ezt a közérdeki kérdést minden bizonnyal a legkorábbi időn belül sikerül is rendezni a közönség legteljesebb megelégedésére.

Tiszántúli reprezentatív csapata a leg-szebb jövő elé nézne.

SPORT/ROMDÓ

A Ferencváros vasárnap Zágrábban játszik, ha szerdán Szabadkán győz a Gradjanski. A Rapid tudvalevően a második mérkőzésen is 0:0 arányban játszott a jugoszláv csapattal s így meg kell ismételní a mérkőzést. Aki győz, az lesz a Ferencváros ellenfele.

Közgazdaság

TERMÉNYTÖZSDE

A búza és a tengeri bejelentése, zár alá helyezése és igénybevétele tárgyában kiadott rendelet alapján a földművelésügyi miniszter a tengeri árat budapesti paritásban tiszántúli állomásokról 27.60, egyéb állomásokról 26.55, Budapest közraktárakban fekvő árú tekintetében 26.35 pengőben állapította meg.

Ez a rendelet kedden jelent meg, kedden délelőtt pedig a tőzsdetanács hirdetést függesztett ki a teremben, melynek értelmében a kereskedelmi miniszter megkeresésére elrendelte, hogy a kukorica forgalma és árjegyzése a mai naptól további intézkedésig szüneteljen. Ilyenformán semmiféle kukoricakötés sem fordult elő, de élénken foglalkoztatta a tőzsde közönségét az a kérdés, hogyan bonyolódhat le a rendelet megjelenése előtt júliusra és augusztusra kötött üzletek. A rozs és árpa ára is csak névleges volt, úgyszintén a magvak jegyzése is.

A ferencvárosi sertsésvásáron felhajtottak 39 darabot, az előző vásári napról a vásári maradvány 1130 sertsé volt. Árak: Ia uradalmi 138—139, kivételesen 140.50 IIa uradalmi 134—138, Ia szedett 130—136, kiv. 137, IIa szedett 121—127, IIIa szedett 106—118, Ia őregsertés 122—134, IIa őregsertés 96—118, angol tőkesertés 129—135, kiv. 136, Ia angol sonkasüldő 125—136, IIa angol sonkasüldő 104—120 fill. kg-kénti elősúlyban.

Debreceni állatvásár. Felhajtás szarvas marha 865, eladás 600. Felhajtás 147, eladás 72. Árak elősúly kilogrammonként: Vágómarha jóminőségű 56—72, közepes 45—50, silány 30—40, borjú 60—85, nővendék marha 45—68, tinó, ökror 65—75 fillér, fejős tehén 265—490 P, vágó 16 50—135 P, közepes igásló 85—194 P, jó igásló 300—500 P. Irányzat: élénk.

Szerkesztői üzenetek

B. László. (Teleki-u.) A levelemben leírt eset valóban jellemző arra a kereskedői mentalitásra, amelyet még mindig nem sikerült kiszorítani a magyar életből. A kérdéses ügynek mi is utánanéznünk, addig is leghelyesebben teszi, ha személyesen és közvetlenül fordul a tisztifőorvos hivatalához és kéri, hogy egészségügyi szempontból vizsgálják meg a megjelölt fűszerüzletet.

K. Rózsi (Hajdúszoboszló) A beküldött vers annyira szubjektív természetű, hogy napilapban kissé furcsán hatna. Még ha valamilyen komolyabb költői értéke lenne, akkor talán lehetne közölni, de ez a verse sem ritmusában, sem ritmussal nem üti meg az átlagot, csupán belső intenzitása mutatja, hogy forró egyéni élményből fakadt.

HASZNOS, FONTOS KÖNYVEK!

Karakterológia. Írta: dr. Rohacher H. tanár—dr. Szöllősy Győző honvéd főorvosorvos — P 3.60
Az erős dohányzás következményei. Írta: dr. Somogyi Béla
A gyomorfekély felismerése és gyógyítása. Írta: dr. Szerb Zsigmond főorvos — — — P 2.60
Idégek és ösztönök. Írta: dr. Feldmann Sándor — — — P 3.—
Üzenet az ideges embereknek. Írta: dr. Völgyesi Ferenc — — — P 4.80
Gyümölcslevek és ágyasfőzelékek. A táplálkozás mint természetes gyógytényező. Írta: dr. M. Bircher-Benner — — — P 1.50
számban zászsz

Kaphatók a DEBRECENI UJSÁG—Hajdúföld kiadóhivatalában, Ferenc József-út 56. Telefon 21—90.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál
Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kft.
Felelős kiadó: Balogh István

Juliusi levél Budapestről

Kedves Barátom!

Előre örülök, hogy júliusban Budapestre készülsz és bizvást mondhatom: keresve sem találhatasz látogatásodra jobb alkalmat. Azt kérde: mit lehet ilyenkor Budapesten csinálni? Egy szóval felelek: mindent! Udulni, szórakozni, strandolni és mindenekfelett jól élni. Talán előre megbeszélhetjük, hogy mivel töltöd majd a napjaidat.

Délelőttünk strandolás a jelszó. Egyik nap reggeltől estig a Margitsziget virágos paradisosmájában leszünk. A délelőtt a Palatinus strandon töltjük, délután valamelyik szigeti uzsonnázóhely lugasából élvezzük a sziget madárdalát, illatától terhes levegőjét, este a mesevilágba illő környezeti Szabadtéri Színpadon gyönyörködünk a Szép Heléna bűbájos zenéjében.

Délutánunkat vagy kiülünk a Duna-korzó valamelyik tarkaterraszos kávéházába és gyönyörködünk az előttünk elhullámozó színes képben, vagy valamelyik hűs városi parkban uzsonnázunk és hallgatjuk a művészi szabadtéri hangversenyt, amelyben jóformán sehol és soha nincs hiány.

Este pedig se szeri, se száma a sok hangulatos időtöltési és szórakozási lehetőségnek, amelyek Budapestet a „jókedv fővárosává” avatják. A Zsófia sétahajón tett kiránduláson jó vacsora és finom muzsika mellett gyönyörködhetünk Budapest tündéri esti panorámájában. Esetleg, ha nagy meleg van, felmegyünk a Jánoshegy, vagy Hármashegy kilátó vendéglőjébe és onnan élvezzük a csodás éjszakai városképet, vagy valamelyik óbudai halászcserédjába visz utunk, nem beszélve a kedves romantikájú budai kis kormszakban töltött kedélyes mulatozásokról.

Sporteseményekben sincs hiány. Izgalmas nemzetközi labdarúgó, atlétikai és úszóversenyeket vehetünk részt, vagy pedig a júliusi lövészversenyek érdekes futamában gyönyörködhetünk.

Ugyanezért előre jeleztem, hogy Budapest már nagyban készülődik az idel Szent István-heti ünnepségekre, amelyeknek műsora jóval felül fogja múlni a Szent István-hét szokott keretét.

Mindennek a gondos megrendezéséről és az összes felvilágosítási és elszállásolási kérdések szakszéri elintézéséről Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalának jól bevált szervezete gondoskodik, úgy, hogy ha közlekedési részletek érdekelnének akár július, akár augusztusra, fordulj csak egyenesen hozzájuk. A hivatal címe: Budapest, V., Deák Ferenc-utca 2.

Tehát a melőlőbbi kellemes visznlalásig szívélyesen üdvözl és szeretettel vár Barátod.

— Az első olasz veszteséglista. Az olasz főhadiszállásról hétfőn este tették közzé az első hivatalos veszteséglistát az eddigi harcokról. A jegyzék 818 elesett nevét tartalmazza. A sebesültek száma 2982, az eltűnteké 315. Az elesettek közül 775 az alpesi harcokban, 43 pedig Kelet-Afrikában halt meg.

FILM

NEGY MAGYAR FILM ÁLL KÉSZEN a bemutatásra, az ősz elején pedig még további 10 film lesz készen, hogy a közönség elé kerüljön. Miután a fővárosi filmszínházakban az ősz eleje még nem alkalmas arra, hogy a nagy költséggel járó magyar filmeket bemutassák, mivel ezzel ezeknek sikerét esetleg veszélyeztetik, ezért a sorozatos magyar filmbemutatókra csak szeptember második felében kerül sor. Könnyen lehetséges tehát, hogy a nagy lendülettel megindult magyar filmgyártás új filmjei a jövő szezon kezdetén majdnem minden esetben a vidéken kerülnek először a közönség elé.

AZ 1940—41-es FILMSZEZON augusztus 10-én kezdődik. Nagy készülődés folyik az egész vonalon. Az első szakmai bemutatót már a jövő héten megtartják. Egyelőre a külföldi filmbizony komoly. A kereskedelmi minisztériumban a múlt héten folytatott tárgyalások mindezeideig nem vezettek eredményre. A helyzet nem úgy alakul, hogy ezt a bonyolult kérdést meg lehetne oldani. A külföldi filmek hiánya nagyban emeli a jövő szezonra a magyar filmek kelendőségét.

SPORT

ERDEKES MOZGALOM A DVSC ÉRDEKÉBEN

A Hungaria váratlan megszűnése közelebről érdekli a debreceni közönséget, mint előbb gondoltuk. Miután a kék-fehérek nem indulnak a Nemzeti Bajnokságra, semmi akadály nincs, hogy a DiMAVAG bekerüljön az NB-ba, amit bizonyos körök annyira szorgalmaztak.

Most aztán érdekes helyzet áll elő. Sportkörökben befejezett ténynek tekintik a Boeskaai megszűnését is. Ez azt jelenti, hogy Debrecen és a Tiszántúli nem fog kapni nagy attrakciókat. Eppen ezért a DVSC és a debreceni sportkörökben érdekes mozgalom indult meg. Arról volna szó, hogyha a Boeskaai csakugyan a felosztás sorsára jut, meg kellene próbálni, hogy a DVSC kerüljön be az NB-be mint Debrecen reprezentatív futbalcsapata. A DVSC elég szépen végzett az NBB-ben s csak gólarányán múlt, hogy nem jutott előbbre. Volt azonban néhány olyan balszerencsés mérkőzése, amit tőle független adottságok miatt veszített el. Szóval reális körülmények között a DVSC sokkal előkelőbb helyzetű érdemelne meg.

De van azután más indok is a DVSC előrerúkolásának. A Boeskaai megszűnésével éppen a debreceni sportközönség éri veszteség, inó tehát, hogy a legjobb amatőr egyesületet osszák be az NB-be. Azok az egyesületek, amelyek még szóba jöhetnének, távolról sem rendelkeznek annyi közönséggel, szurkolóval, mint a debreceni vasutasok csapata. Ez az egyesület anyagilag is jól meg van alapozva, tehát nem érheti a szövetséget sem csatlódás.

Hisszük, hogy ha erre az akcióra komolyan sor kerül, az illetékesek megvizsgálják a debreceni sportközönség óhaját s nem zárkoznak el egy kedvező megoldás elől. Ebben az esetben az amatőr sport nagyon sokat nyerne s a

A legkisebb gazdasági munkabérek

Erősebben a város érdekelt lakosságát, hogy a gazdasági munkabérmegállapító bizottság az összes gazdasági munkákra (részes-, napszám-, szakmá- és cseledbérekre) az alábbi határozatot hozta:

1. Teljes férfi napszám azt illeti meg, aki zsákolni és kaszálni képes, teljes munkabíró és 18-ik életévét betöltötte.

2. Nem teljes munkabíró az a férfi, aki öreg, vagy zsákolni képtelen, sem kényért adogatni, sem kaszálni egész nap nem képes. Ennek a teljes férfi napszám kétharmadrésze fizetendő.

3. Teljes női napszám azt illeti meg, aki képes egész nap kényért adogatni, teljes munkabíró és 18-ik életévét betöltötte. Ennek a férfi napszám kétharmadrésze fizetendő.

4. Nem teljes munkabíró, 18 éven felüli nőnek, aki öreg és képtelen egész nap kényért adogatni, a teljes női napszám kétharmadrésze fizetendő.

5. Fiú napszám azt illeti meg, aki 15—18 év közötti, teljesen fejlett és korához képest munkabíró. Ennek a férfi napszám kétharmadrésze fizetendő.

A 15 éven aluli fiú részére a férfi napszám egyharmadrésze fizetendő.

6. Leány napszám azt illeti meg, aki 15—18 év közötti, rendszeren fejlett, korához képest munkabíró. Ennek a női napszám kétharmadrésze fizetendő.

A 15 éven aluli leánynak a női napszám egyharmadrésze fizetendő.

7. Teljes férfi cseledbér azt illeti meg, aki 21-ik életévét betöltötte, teljes munkabíró; továbbá azt a 18—21. életév közötti férfit, aki teljes napszámra jogosult és családfenntartó.

8. A legkisebb éves cseledbér: lakás természetben, vidékenként szokásos tűzelo 4 köbméter puhafának megfelelő, konvenció, vagy liszt házhoz szállítva, 1 drb. kocartás és annak szaporulata egy éves koráig legelőn, baromfitartás, 6 drb. tyúk, 2 kakas szaporulatával legelőn, vagy ház körül.

Kézpénz: évi 60 P, 800 kg. búza, 800 kg. rozs, 24 kg. szalonna, 24 kg. só, napi 1 liter tej, vagy 1 drb. tehéntartás ökörkoszton, vagy 24 kg. szalonna, vagy a napi tej helyi árban megváltva, 32 kg. főzelék, szántóföld megszántva tavaszra, búzavidéken 1600 négyzetööl, rozsvidéken 2000 négyzetööl.

A természetbeni járandóságoknak kész pénzbeli megváltásánál nemcsak a természetbeni járandóság átszámított készpénzbeli értéke fizetendő, hanem figyelembe kell venni a természetbeni járandóságok után várható hasznót is.

9. Hónapos bér (nyári 7 hónapra): I. oszt. hónapos az, aki teljes férfi napszámra jogosult. Egy havi fizetése: 10 P kézpénz, 160 kg. búza, 20 kg. kenyérliszt, 10 kg. főzőliszt, 4 kg. hús, 4 kg. szalonna, 1 kg. zsír, 3 kg. főzelék, 1 kg. só, 1 liter ecet és 1 P. fűszerpénz.

II. oszt. hónapos az a férfi, aki zsákolni nem bír és kaszálni sem képes; továbbá az a teljes munkabíró nő, aki 18-ik életévét betöltötte. Egy havi fizetése: 6 P kézpénz, 130 kg. búza, 20 kg. kenyérliszt, 10 kg. főzőliszt, 2 kg. hús, 3 kg. szalonna, 1 kg. zsír, 3 kg. főzelék, 1 kg. só, 1 liter ecet és 1 P. fűszerpénz.

III. oszt. hónapos az a 15—18 év közötti leány és fiú, aki korához képest teljes munkabíró. Egy havi fizetése: 4 P kézpénz, 80 kg. búza és II. oszt. élelmezés.

10. Hónapos bér (téli 5 hónapra): I. oszt. hónapos fizetése: havonta 5 P kézpénz, 100 kg. búza. Élelmezés a nyári hónapokra megállapított I. osztályú élelmezés. II. oszt. hónapos fizetése: kézpénz havonta 5 P, 75 kg. búza. Élelmezése a nyári II. oszt. hónaposnak megfelelő. III. oszt. hónapos fizetése: havi 5 P kézpénz, 50 kg. búza. Élelmezése a nyári II. osztályú hónapos élelmezésének megfelelő élelmezés.

A bentkosztos cseléd fizetése ugyanazeknek megfelelő azzal, hogy nem konvenciót kap, hanem főlt ételt.

11. Aratási munka:

a) Ha aratás alatt az arató pár élelmezést nem kap és vállalt munkája csak aratás, kévekötés, bekeresztelés, tarlófeltakarítás, bekötve csomókba rakás saját szerszámmal, — a gazdaság kívánságára a cseplésnél a szem magtárba hordása, — ebben az esetben kapja a betakarított terméshől, érve alatta tavaszitakat és őszieteket egyaránt, a 10-ik részt.

b) Ha az arató pár élelmezésül kap 65 liter rozsot, 33 liter búzát, 4 liter főzeléket, 4 kg. szalonnát, 2 kg. sót, 4 kg. húst, 2 P kézpénzt, úgy kapja a betakarított őszeinek és tavaszinak 11-ik részét. Kat. holdankénti biztosíték azonos terményből 50 kg. szemtermés. Azon esetben, ha az őszi és tavaszi gabona teljesen kipusztul, a már leszerződött aratók sem tarthatnak igényt az aratásra.

Ha az aratók a fenti munkálatokon kívül a hordást és szétválogatást is elvég-

zik, úgy az arató munkabéreknek megkapják a hordást és szétválogatást is elvégzők aratói részarányát, ha pedig keresztről részesnek, 1 százalékos.

Viták elkerülése végett leszögezzük, hogy a 11-ik rész egyenlő 9.09 százalékkal és a 10. rész egyenlő 10 százalékkal.

Az aratórész a munkások csak a teljes munka befejezése után kapják ki. Ha a munkaadó saját géppel rendelkezik, úgy azt köteles díjtalanul az aratók részére bocsátani, a keresett részük elcséplése idejére, olyképpen, hogy az a gazdaság üzemmenetét ne zavarja.

Az aratómunkások aratás és hordás ideje alatt a viharverte és megázott keresztek újra rakni és szárogatni kötelesek.

12. Cseplési munka:

A munkaadó természetének elcsépléséért, a termés rostálásáért, a polyva és szalmakazal szakszerű összerakásáért, a cseplőgéppel napenkénti összetakarításáért, esős időben befedezésért, a termény mázására és magtárba való zsákolásáért, valamint a megázott hajzat szárogatásáért a legkisebb munkabér 3.5 százaléka fizetendő, melyért a cseplőgép körül a kellő létszámú munkásoknak mindent el kell végezni.

Bérséplés esetén a géptulajdonos köteles megfelelő létszámú munkást alkalmazni és azoknak legkevesebb 3.5 százalékos fizetést.

13. Szakmá- és munkák:

a) A tengeri egyharmada jár a háromfelé osztályozott csöves tengerinek, ha a részes gazmentesen kapálja a tengerit, külön megkapja a sorközlőket, kiegészíti a tengerit, másodszor kapál és fattyaz, cimerhányáskor harmadszor kapál és fattyaz, letéri a tengerit három osztályra válogatva összehordja részére alkalmas egyforma kupacokba, a csutkát levágja és azt bekötve kúpra rakja, a munkaadónak jutó részt kocsi- ra, majd görbebe rakja.

b) A tengeri egygyede jár a háromfelé osztályozott csöves tengerinek, ha a részes az első kapálást nem végzi, helyette a munkaadó boronálja a tengerit, munkavállaló a sorokat megkapja és kiegészíti, teljesen gaztalanít, munkája után a munkaadó lókapál kétszer, munkavállaló a kiegészítésen felül még egyszer kapál és fattyaz, gyomtalanít. A részes munkás egyéb kötelezettsége ugyanaz, mint a harmadosé.

c) A répatermés egyharmada jár, ha a részes elvégzi a részes kapálást, egyesíti, második kapálást, gazol kapálást, repaklását, földtől megtisztítását, fejelését, vagy levelezését, csomókba rakását, azt levelekkel és földdel takarja, a munkaadó részét legfeljebb 1 km. távolságra szállítja és beprimázza.

d) A répatermés egygyede jár, ha a részes elvégzi az összes fenti munkát, csak a szállítástól mentesül.

e) A cukorrépaásás, fejelés, kúpokbarakás, földelés, a fej külön összerakása kazalba kat. holdanként 36 P.

f) A takarmányrépa fenti munkájáért 24 P.

g) Szénakaszálás harmados, ha a részes a fűvet lekaszálni, szárogatja, felgyűjti, petrencézi, boglyázza, részlet után a munkaadó részét behordja és bekazalozza.

h) Lucerna egyhatodos, ha a részes lekaszálni, szárogatja, csirkézi, petrencézi, boglyázza, szekérre adogatja.

i) Lucerna egyötöde, ha behordja és bekazalozza, vagy padlásra rakja az előbbieken említettek kivül.

A legkisebb napszámbevételek:

1940. évi július 1-től augusztus 11-ig 340 P. ugyanerre az időre aratási napszám 30 kg. búza, vagy annak pénzértéke, 1940 augusztus 11-től augusztus 31-ig 3.— P. szeptember 1-től szeptember 28-ig 2.60 P. szeptember 29-től október 12-ig 2.40 P. október 13-tól november 2-ig 2.20 P. november 2-től december 31-ig 2.— P.

Polgármester

BÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező Vajdahalpos elnevezésű, összesen 938 kat. hold 216 □-öl területű városi ingatlan, amely áll 325 kat. hold 838 □-öl szántóból, 22 kat. hold 1132 □-öl rétből, 572 kat. hold 316 □-öl legelőből, 11 kat. hold 198 □-öl útból, 2 kat. hold 1013 □-öl csatornából és 3 kat. hold 1549 □-öl majorból, a rajta lévő lakóépítményekkel, ú. m.: lakóház, cseléd-lakás, istálló és magtár, ököristálló, disznóól, ártyói kút és gémes kút, 1940. évi október hó 1-től kezdődőleg 1941. évi szeptember hó 30-ig terjedő egy évre nyilvános szóbeli árverés útján haszonbérbeadásra kerül.

Az árverés 1940. évi július hó 10-én d. e. 9 órakor a városháza tanácstermében tartatik meg.

A haszonbér a megajánlandó búza mennyiségnek debreceni paritású egyenértéke, negyedévenként előre fizetendő. Azonkor fizetendő a biztosítási díjak.

visszabírálati kötelezettség, adók és egyéb költségek.

Övédként egyedi haszonbérnek és költségeknek megfelelő összeg nyújtandó kézpénzben, takarékpénztárban, garancialevélben, vagy ingatlanra leendő jelzálogjogi bekebelezéssel, amely esetben az egyévi haszonbér a költségeknek megfelelő kétszeres fedezet szükséges.

Bánatpénzt a kiáltási árnak 10%-a teendő le az árverés megkezdése előtt a város házipénztáránál, vagy az árverelő bizottságánál.

A bérbeadásra kerülő ingatlanra vonatkozó egyéb adatok és részletes árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál megtekinthetők.

Polgármester

APRÓHIRDETÉSEK

Házasság

Töképenses
férfi sörögszen nővel
venne korosabb, személyes
nyugdíjjal vagy némi
vagyonnal bíró ker. ár-
hőlyget. Válassz „Mene-
kült” jelgőn kiadókba ké-
retek. 1853

Háztartási alkalmazott

Bejárónőt
déllelőtti órákra hosszú
bizonyítvánnyal azonnal-
ra felveszek. Szent Anna
utca 31. földszint. 1794

Mindenes
lány, ki július 15-re Ko-
máromba jönne, jelent-
kezzék Rákóczi 4. föld-
szint balra. 1851

Ügyes,
megbízható bejárónőt
azonnalra keresek. Da-
rabos-u. 8. 1849

Betöltendő állás nőknek

Lehetőleg
magános nő házimestert
keresek földszintes szo-
báért, lakbér-szállékot
kap. ki mosást is vállal
külön díjazásért. Cím:
Széchenyi-u. 15. Túrta
és diákszálló, II. emelet.

Betöltendő állás férfiaknak

Kocsis
felvételek. Teleki-u. 100.
1847

Szakképzett
molnár vagy molnárse-
géd azonnali belépésre
kerestetik. Hatvan-u. 8.
szám. 1823

Kovácssegédek
azonnal felveszek. No-
vák, Nagyvárad-u. 16.

Villanyszerelésnél
falvéséshez értő embe-
rek felvételnek. Hor-
váth Sándor, Hunyadi-u.
18. sz. 1852

Állást kereső férfiak

Volt vállalati
keresztény raktárnok
tisztviselői, titkári, rak-
tárnoki vagy hasonló ál-
lást keres. „Szorgalmas
26.” jelűre a kiadókba

Kiadó lakás 1 szobás

Délifekvésű
szoba előszobabéjarrattal,
esetleg teljes ellátással is
kiadó. Cím a kiadóban
50

Garzonlakás
nagy szobával, elő-
szobával, nagytem-
plomhoz közel, fenyves
parkban kiadó. Dózsa
utca 12-b. Ny. 1091

Bútorozott szoba

Különbejárato
bútorozott szoba kiadó.
Rák-u. 22. k. 4. 1827

Kapualatti
különbejárato utcai bú-
torozott szoba azonnal
kiadó. Zúgó-u. 4. Reális-
kolánál. Ny.

Ajánlat

Hegonyi
fodrász, Szaboszló-u. 4.
Új telefonszáma: 10-75.
Új! 1846

Némethy
cipész-mesternél ren-
delésre gyógycipők és ja-
vítások szakszerűen ké-
szülnek. Simonffy-u. 1/c.
1888

Tölgystúfa
ölenként kapható a szent
györgyi erdőkitermelés-
ben. Utalvány váltható
Békési és Löw cégnél.
Homokkert, Bánffy-u. 4.
Telefon 19—45.

FERFI
felöltő- és öltönyözö-
vétel, minden hozzá-
valók, férfi divatsport
és galléros ingek olcsó
árban.
Petriknél
Szent Anna-u. 5. sz.

Bagolyvár
vendéglő gyönyörű liget-
kertje megnyílt. Állan-
dóan frissen csapolt
Dréher sörök, uradalmi
fajborok. Kötő cigány-
zene. Hid-u. 14. Asztal-
foglalás telefonon: 19—
31. 1663

Tűzfűt, szemet
már most vegyen, hogy
jó fűtőanyagja biztosít-
va legyen. Vágó József
tűzfűt- és szénkereske-
dől. „Margit” fürdő
mellett. Új telefon 37—
24. 1701

Hölgyeim!
Olesón is lehet elegán-
san öltözködni! Gyö-
ződenek meg üzlet-
ben. Dr. Révész Géza, a
Hangya-palota. 1673

Autókarossziériák
javítása, dukózása, chro-
mozás a Debreceni Vas-
és Rézhúrtorgyárban 1126

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

Kettőszobás
lakást keresek augusztus
elsejére. Kigó-u. 7. 1827

Egy szoba,
előszoba, konyha, vagy
két szoba konyhás lakást
keresek. Biztos fizető je-
ligére a kiadókhozvalba
kérem beadni. Ny

Eladó föld

Több
300 □-öles gyümölcsös
parcellák eladók. Seszi-
na-utca 4. Kisállomás
mellett. 1489

1.5 tonnás
Ford, 2 és 4 üléses
DKW, Meray, Puch és
DKW motoroképpár al-
kalmi áron eladó. Szó-
boszlai, Széchenyi-u. 24.
1210

Bútor

Hálószobák,
ebédők, kombinált szo-
bák, konyhaberendezé-
sek Salamon bútorüzle-
tében. Jó minőség, elő-
nyös árak. Részlete is
Hunyadi-utca 2. sz. alatt
1439

Eladó házhely

200—300 □-öld
telkek Poroszlai, And-
rássy- és Hadházy-utcan
eladók. Értekezni Debre-
ceni Működőház, Für-
dő-u. 2. 1210

Eladó ház

ELADÓ
Budai Erzsébet-utca 51.
számú 2 szobás, előszó-
bás, kényelmes, családi
ház. 744

Eladó
Arany János-u. 47. sz.
ház. Érdeklődni a ke-
resztületben lehet. 1856

Eladó
adó- és tehermentes ké-
nyelmes családi ház 300
□-öl kertet Vasvári-u.
20. 1686

Ház
Csokonai utcában, gaz-
dálkodónak is alkalmas
istállóval, kedvező fi-
zetési feltételekkel olcsón
eladó. Értekezni Hűve-
lyes-u. 6. Ny.

Rákóczi-utca 7. sz.
471 □-öles házastelek
eladó. Értekezhetni le-
het ugyanott. 1839

Szőlő, gyümölcsös

Eladó
biztos megjelölést nyuj-
tató 4 hold szőlő és gyü-
mölcsös, 2 szoba, kony-
hás lakással, Debrecen
közelében. Esetleg deb-
receni házzal vagy te-
lekkel cserélke. Ferenc
József-út 38., műterem.
1225

Különféle

Világos
férfi tropikáruha eladó
magas alakra. Komlóssy
út 15. sz. 1771

Eladó ingóság

Sztrátszeker
egylovas, jókarban, ka-
parógép eladó. Károly
Ferenc József-út 21/b.
1850

Nyomatott a Magyar
Nemzeti Könyv- és Lap-
kiadóvállalat Rt. műinté-
zetének körforgógépén.
Igazgató:
Somogyi Gábor.